

Samsun Tarımında Yeni Ufuklar

SAMTİM

Ocak 2020

Sayı : 67

ISSN : 1305-7588

*** 11 MİLYON FİDAN TOPRAKLA
BULUŞTU**

*** SAMSUN'DA TARIM VE
GIDA FUARLARI**

*** MANDA YETİŞTİRİCİLİĞİ VE ÖNEMİ**

YEDİĞİNE İÇTİĞİNE
DİKKAT ET
GÜVENİLİR GIDA
TÜKET.

	Güvenilir gıda, etiketli ve ambalajlı olmalıdır.
	Güvenilir gıda, muhafaza ve satış kurallarına uygun olmalıdır.
	Güvenilir gıda, son tüketim tarihi geçmemiş olmalıdır.
	Güvenilir gıda, gereği gibi hazırlanan ve korunandır.
	Güvenilir gıda, Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan izin belgesi olan, fiziksel, kimyasal ve biyolojik riskleri taşımayandır.

Samsun İl Tarım ve Orman
Müdürlüğü Adına
SAHİBİ

Bayram AY
İl Müdürü Vekili

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Erol BAŞ

YAYIN KURULU
Erol BAŞ
Lale BAYKAL
İcabi ÇAĞAN
Mustafa Ensar YILMAZ
Hasan Gürkan FERENDECI
İbrahim İLHAN
Turgut GÜLER
Yerkin ESEN
Namık AKGÜL
Dr. Ali KORKMAZ
Hatice OLGUN
Sema ORAK
Ahmet ŞENOĞLU

FOTOĞRAFLAR
Recep YAPINCAK

YÖNETİM YERİ ADRESİ
Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad.
No: 7 - 55060 İlkadım / SAMSUN

TELEFON
0362 231 37 00 / 270

FAKS
0362 233 21 63

E-POSTA
samsun@tarimorman.gov.tr

WEB
http://samsun.tarimorman.gov.tr

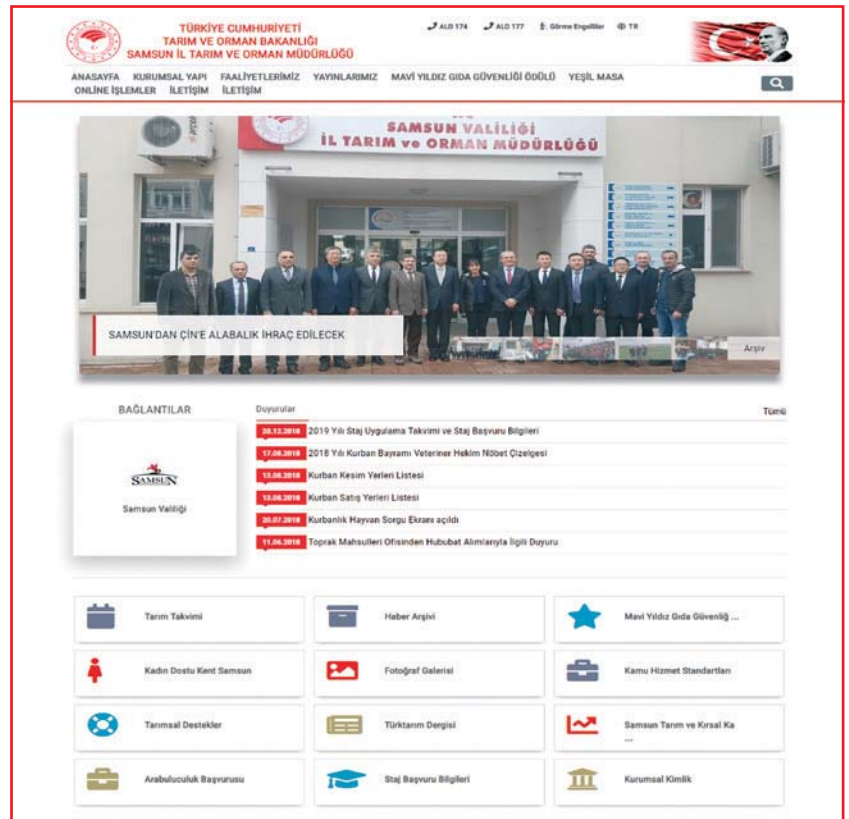
TASARIM - BASKI - CİLT
CEYLAN
OFSET
MATBAASININ YAYIN AMBALAJI SANAYİ
Hacıbey Ceylanağ - 0362 431 1 444 - Sn: 16281
Pazar Mh. Necati Efendi Sk. No:47 İlkadım/SAMSUN
www.ceylanofset.com.tr

ISSN: 130-7588

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Yayını olan SAMTİM Dergisi
Yaygın Süreli Yayındır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	2
FİDANLAR TOPRAKLA BULUŞTU.....	4
5. SAMSUN TARIM FUARI	7
4. SAMSUN GIDA FUARI	11
TARSİM	14
SAMSUN İLİ TARIMSAL İHRACAT POTANSİYELİ	17
MANDA YETİŞTİRİCİLİĞİ VE ÖNEMİ	21
TARIMDA ASILSIZ İDDİA VE GERÇEKLER	24
CECİM DOKUMA	27
HABERLER	28

samsun.tarimorman.gov.tr

@SamsunTRM

Milli ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

H. Otatürk

Kıymetli Samtim Okurları,

Bir yılı daha geride bırakırken, geçtiğimiz yılın tarımsal açıdan bir değerlendirmesini yaparak önümüzdeki sezon için rehber ve yol haritası edinmenin faydalı olacağını düşünüyorum.

2019 yılı, tarımsal desteklerin ve kurumsal hizmetlerimizin artarak devam ettiği bir yıl olurken Bakanlığımız politikası ve Sayın Cumhurbaşkanımız önderliğiyle yılın öne çıkan bitkisi Kenevir ve öne çıkan yeri de kenevir Tarımı'nın öteden beri yaygın olarak yapıldığı Vezirköprü İlçemiz oldu. Bizler de bu kapsamda ilimizde düzenlenen Kenevir Çalıştayına katkı sunduk, konu ile ilgili çalışan arkadaşlarımız değerlendirme ve gözlemlerini paylaştılar.

Yine bu sene bir ilk olarak gerçekleştirilen ve Cumhurbaşkanlığı kararı ile bundan böyle her yıl 11 Kasım'da Ağaç Bayramı olarak kutlanacak 'Geleceğe Nefes' Kampanyası kapsamında; yaklaşık 14 milyon civarı fidanın kısa sürede vatandaşlarca sahiplenilmesiyle, 11 milyon fidan hedefinin de üzerine çıkılarak tamamlanmış oldu. Ne mutlu bize ki böylelikle Guinness Rekorlar tarihine adımızı ülke olarak belirli bir zaman diliminde en çok fidan dikme kategorisinde yazdırmış olduk.

Renkli görüntülerin öne çıktığı, bizim de adeta koşu koşu ve severek dâhil olduğumuz ve her yaştan öğrencinin, kamu kurum ve kuruluşlarının, genci yaşlısı pek çok vatandaşın yoğun katılımıyla 81 ilimizde eş zamanlı olarak gerçekleştirilen 'Geleceğe Nefes' Etkinliğinde, Samsun ilimiz üstlendiği plakasıyla özdeş 55.555 fidan rakamının da üzerine çıkarak ülkemizin toplam orman varlığına önemli bir katkıda bulunmuş oldu.

Özellikle ağaç ve çevre konusunda sözde değil fiiliyatta yarının hassas bireyleri olmalarını temenni ettiğimiz ilköğretim seviyesindeki miniklerimizin gözlerindeki heyecan ve istekle; belki de bu fidanların ağaç olduğunu hiç göremeyecek ileri yaştaki büyüklerimizin, önemli bir kısmı yürüyerek ve yokuş tırmanılarak ulaşılan alandaki ağaçlandırmaya rağbeti bizi fazlasıyla duygulandırdı. Birlikte olunca neler yapabileceğimizi bir kez daha görmüş olduk.

Bilindiği gibi ülkemiz son yıllarda Dünyada azalan orman varlığına rağmen, mevcut orman varlığını artıran nadir ülkelerden biri konumundadır. Sayın Bakanımızın da ifade ettiği üzere; Türkiye'de 57 yıl boyu yapılan ağaçlandırmanın 1,5 katını, son 17 yılda yapmanın gönül rahatlığı içindeyiz ama rehabetinde değiliz. Rakamlar demek oluyor ki yanan ormanların 40 misli kadar alanı ağaçlandırmış ve bugün iki Kıbrıs adası büyüklüğünde orman alanını ülkemize kazandırmış olduk.

Her yıl olduğu gibi bu sene de düzenlenen gerek Tarım ve gerekse de Gıda Fuarlarımızda, bildik kurumsal ciddiyet ve sorumlulukla hazırladığımız standımızda vatandaşlarımızla buluşma fırsatı bularak bizim için çok kıymetli olan görüş ve önerilerini önerilerinden faydalanmış olduk. Bu vesileyle bir kez daha faaliyetlerimizi anlatma ve sektör paydaşlarıyla bir araya gelme fırsatı bulduğumuz her iki Fuarda da özellikle üreticilerimizin katılımı önemliydi.

Geride bıraktığımız 2019'un Tarımsal Destekleme rakamları da yıl sonu itibarıyla açıklanmış ve geçen sene 14.4 milyar TL olarak ödenen toplam destekleme miktarı, bu sene itibarıyla 2.5 milyar TL artışla 16.9 milyar TL'ye çıkarılmış oldu. Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren karara göre bazı ürünlerde destekler % 100- % 50 gibi önemli oranlarda artarken, bazı ürünlerimiz de Türkiye tarihinde bu yıl ilk kez destekleme kapsamına alınmış oldu.

Bakanlığımız olarak, tüm vatandaşlarımız ve özellikle de bugünün küçüğü gelecek nesillerin ruhsal ve bedensel sağlığı açısından önemseydiğimiz, artık bir nevi sloganı da olan Gıda Güvenliği meselesi mevcut denetim ve kontrollerine yenilerini eklemek ve kapsamı da genişletmek suretiyle devam etmiştir. İlgili Birimlerimizin, yasanın izni ölçüsünde ve taviz vermeden yaptığı denetimlerde, pek çok firma ve işletmeye ceza kesilmiş gerekli yaptırımlar uygulanmıştır.

Sözlerime burada noktayı koyarken, iyi günde kötü günde siz değerli üreticilerimizin yanında olmaya devam edeceğimizi yineler; önümüzdeki 2020 yılının başta ülkemiz olmak üzere tüm dünya ve insanlığa hayırlar getirmesini, bol bereketli olmasını temenni ederim.

İbrahim SAĞLAM
İl Müdürü

YENİ İL MÜDÜRÜMÜZ GÖREVİNE BAŞLADI

Samsun Tarım ve Orman İl Müdürlüğüne İbrahim SAĞLAM atanmıştır. Daha önce Osmaniye İl Tarım ve Orman Müdürü olarak görev yapmakta olan SAĞLAM 01.03.1970 yılında Kahramanmaraş İli Gök-sun İlçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimi Göksun'da tamamladı.

1989 yılında Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Niğde Eğitim Yüksek Okulu'ndan mezun olarak, 1990 yılında Çorum İli Bayat İlçesi'nde öğretmen olarak görevine başladı. 1995 yılında Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü'nden Ziraat Mühendisi unvanı ile mezun oldu. 1991-1995 yıllarında Çukurova Üniversitesi'nin çeşitli birimlerinde görev ve sivil savunma memurluğu yaptı. 1996 yılında kısa dönem askerlik dönüşü Afşin Meyvecilik Üretim İstasyonu'na Müdür Yardımcısı olarak atandı.

1997- 1998 yıllarında Göksun İlçe Tarım Müdürlüğü'nde Mühendis, 1998- 2003 yıllarında Osmaniye İl Tarım Müdürlüğü'nde Mühendis ve vekaleten Şube Müdürlüğü, 2003- 2004 yıllarında Bingöl İl Tarım Müdürlüğü'nde Asaleten Kontrol Şube Müdürlü-

ğü, 2004- 2010 yıllarında Adıyaman İli Gölbaşı İlçe Tarım Müdürü, 2010 yılında Osmaniye İl Tarım Müdürlüğü'nde İl Müdür Yardımcısı olarak görev yaptı. 2011 yılında Bakanlığımızın yeniden yapılanmasıyla Osmaniye Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'ne İl Müdürü olarak atanmış olan İbrahim SAĞLAM, evli ve iki çocuk babasıdır.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Yeni İl Müdürümüz İbrahim SAĞLAM; "Kurtuluş mücadelemizin başladığı, tarımsal potansiyeli yüksek bir ilimiz olan Samsun'da böyle bir göreve getirilmekten dolayı mutluyum. Birlikte var olanı sürdürürken yeni güzel işler yapacağımıza, birlik ve beraberlik ve uyum içinde çalışacağımıza inancım tamdır. Bu yeni başlangıcın Camiamıza ve her birimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Bizler de yeni Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Sayın İbrahim SAĞLAM'a ilimize ve İl Müdürlüğü-müze hoşgeldiniz diyor; yeni görevi dolayısıyla kendisini tebrik ediyoruz.

11 MİLYON FİDAN TOPRAKLA BULUŞTU

İlki bu sene gerçekleştirilen ve Cumhurbaşkanlığı kararı ile bundan böyle her yıl 11 Kasım'da Ağaç Bayramı olarak kutlanacak 'Geleceğe Nefes' Kampanyası; yaklaşık 14 milyon civarı fidanın kısa sürede vatandaşlarca sahiplenilmesiyle, 11 milyon fidan hedefinin de üzerine çıkılarak tamamlandı.

Her yaştan öğrencinin, kamu kurum ve kuruluşlarının, genci yaşlısı pek çok vatandaşın yoğun katılımıyla

la 81 ilde eş zamanlı gerçekleştirilen 'Geleceğe Nefes' etkinliğinde, ilimiz üstlendiği 55.555 fidan rakamının da üzerine çıkarak toplam orman varlığımıza katkıda bulunmuş oldu.

Havanın mevsim normallerinin üzerinde olmasını fırsat bilerek, erken saatlerde Samsun Atakum Büyükşehir Belediyesi mevkiine başlayan vatandaşlar, yolun bir kısmını da yürüyerek çıkmak suretiyle alana ulaştı.

Bir bayram havasında halayların çekildiği törende ilk olarak Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa DEMİR ve ardından da Samsun Valisi Osman KAYMAK kısa birer konuşma yaparak ağaç dikmenin ve günün anlam ve önemine vurgu yaptı.

Çevre konusunda bilinçlenen gençlerin Türkiye'yi geleceğe taşıyacağını ifade eden Samsun Valisi Osman KAYMAK; "Türkiye'de bugün 11 milyondan fazla fidan dikiliyor. Bize de verilen hedef 55 bin 55 adet fidandı. Şu anda 83 binden fazla fidanı toprakla buluşturduk. Bu projede bütün fidanlar sahiplenildi. Rastgele sanal ortamda yapılmadı. Gerçek bir fidan dikme etkinliği oldu. Proje başında hemen fidanların paylaşılması anla-

mında Türkiye'deki ilk 3 il arasına girdik. Samsun'da 2 bine yakın noktada bu gibi ekinlikler sürecek. Çevre ve ağaçlandırma konusunda büyük bir bilinçlenme var. Bugün buraya gelen çocuklarımız da bu bilinçle büyüyecekler ve bu güzel ülkemizi yarınlar taşıyacaklar" dedi.

Çevre ve ağaçlandırma konusuna sadece bir gün değil her gün özen göstereceklerini dile getiren Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa DEMİR de yaptığı konuşmasında; "Belediye olarak çevresel projelere büyük destek veriyoruz. Samsun, fidanları toprakla buluşturma projesine en fazla katılım sağlayan illerden bir tanesidir. Bu bizi hem mutlu ediyor hem de gururlandırıyor. Samsun Büyükşehir Belediyesi olarak biz her gün

ağaç dikme bayramıymış gibi çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bize güç verdiniz. Bize gelecekle ilgili umut verdiniz. Yönetici, idareci, öğrenci, aileler, engelliler ve yabancı öğrencilere varana kadar hep birlikte bu etkinliği gerçekleştirdik. Bu projenin geleceğimiz için hayırlı olmasını diliyorum” diye konuştu.

Ardından ağaç dikim alanına yönlendirilen katılımcılar, buralardaki önceden açılmış çukurlara, yanlarında hazır bulunan fidanları dikmek suretiyle etkinliği tamamlamış oldular. Özellikle miniklerin çevre bilincine katkıda bulunduğu gözlenen etkinlikte, öngörülen 2-3 saat gibi sürenin çok daha öncesinde tüm fidanların toprakla buluşturulduğu gözlemlendi.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz olarak yoğun bir personelle katıldığımız etkinlikte, İl Müdürlüğümüz Bayram AY ve yanı sıra Şube Müdürlerimiz de hazır bulunarak katkı sağladılar. Tören sonrası konu ile ilgili bir açıklama yapan İl Müdürlüğümüz de şunları söyledi:

“Bilindiği gibi ülkemiz son yıllarda Dünyada azalan orman varlığına rağmen, mevcut orman varlığını artıran nadir ülkelerden biri konumundadır. Sayın Baka-

nımızın da ifade ettiği gibi; Türkiye’de 57 yıl boyu yapılan ağaçlandırmanın 1,5 katını, son 17 yılda yaptık. Yanan ormanların 40 misli kadar alanı, ağaçlandırdık ve bugün iki Kıbrıs adası büyüklüğünde orman alanını ülkemize ve milletimize kazandırmış olduk.

Bilindiği gibi, Bakanlığımız, bugünkü 11 milyon fidan seferberliği ile Türkiye’nin adını Guinness Rekorlar Kitabına yazdırmayı hedefledi. Yine 232.647 adet fidan ile Endonezya’ya ait olan ‘1 saatte en fazla fidan dikme’ dünya rekoru da bugün Çorum’da 1 saatte daha fazla fidan dikerek Türkiye adına tescil ettirilmiş oldu.

Bir diğer rekorumuz içinse bugün fidan dikerken çekilen bir fotoğrafınızı gelecegenefesalbum.com adresine yüklemeniz gerekiyor. Böylelikle ‘Dünyanın En Büyük Online Fidan Diken İnsan Albümü’nü de Guinness’e tescil ettirerek ikinci bir rekora daha milletçe imza atmış olacağız.

Ben bu vesileyle kampanyaya ilgi gösteren bütün vatandaşlarımıza teşekkürü borç bilirken, gelecek yıllarda da inşallah bu hayırlı işte bir araya gelmeyi temenni ediyorum.”

5. SAMSUN TARIM FUARI

Geleneksel hale gelen 'Samsun Tarım Hayvancılık ve Teknolojileri Fuarı'nın 5.'sinin açılışı; 25 Eylül 2019 Çarşamba öğlen saatlerinde TÜYAP Samsun Fuar ve Kongre Merkezi'ndeki yoğun katılımı gerçekleşti.

Açılıшта Samsun Valisi Osman KAYMAK, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa DEMİR, Eğitim Yayın Dairesi Başkanlığı Yayın ve Tanıtım Hizmetleri Daire Başkanı Ergün DİNÇ, OMU Rektörü Sait BİLGİÇ, Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekilimiz Bayram AY, çeşitli Kurum ve Kuruluş Müdürleri, Siyasi Parti Temsilcileri, Sivil Toplum Kuruluşları, İlçe Kaymakamları, İlçe Belediye Başkanları, İlçe Tarım Müdürleri, Oda ve Birlik Başkanları, Akademisyenler, Basın Mensupları ile yoğun bir Vatandaş katılımı gözlemlendi.

Üretimde ihtiyaç duyulan hammadde, yeni teknoloji, donanım ve sistemlerdeki yenilikleri aynı

çatı altında bulabilmek, yerli ve yabancı yatırımcılarla iş bağlantıları kurabilmek, farklı ürün ve teknolojileri fiyat avantajları ile edinebilmek, Bölgenin ve Samsun'un önemli tarımsal avantajlarını inceleme, fırsatları detaylı analiz ederek sektördeki gelişmeleri ve beklentileri yakından takip edebilme gibi pek çok fırsatı bir arada sunmakta olan 'Samsun Tarım Hayvancılık ve Teknolojileri Fuarı 2019', aynı zamanda OMÜ Ziraat Fakültesi, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Karadeniz Tarımsal

Araştırma Enstitüsü ve ilgili diğer kuruluşların işbirliği ile düzenlenen konferans ve seminerlerle bu sene de bilgilendirme misyonunu sürdürmüştür.

Fuarda her yıl düzenlenen Tarım ve İnsan Konulu Fotoğraf Sergisi de protokol tarafından aynı gün açılışı yapılarak yoğun ilgi görmüştür. Tarımın istikrarlı olarak kamuoyu gündeminde yer almasını sağlamak suretiyle farkındalık yaratmak ve tarımın insanla olan tarihsel ve kültürel bağının ebedileştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla; Bakanlığımız tarafından değişik kategorilerde

geleneksel olarak düzenlenmekte olan "Tarım ve İnsan Ulusal Fotoğraf Yarışması"nın geçen yılki ayağında ödüle ve sergilenmeye layık görülen fotoğraflar da yine Fuar süresince sergilenmiş ve meraklılarıyla buluşmuştur.

Fuarın açılış konuşmasını gerçekleştiren TÜYAP Anadolu Fuarları A.Ş. Genel Müdürü Cihat Alagöz; "Dünyanın dört bir yanından ziyaretçilerle, ülkemizin birbirinden değerli firmalarının temsilcileriyle arz ve talebi Samsun'da buluşturuyoruz. Bu yıl Cezayir, Irak, Lübnan, Umman ve Sudan'dan misafirlerimiz var. Türkiye'nin

pek çok şehirlerindeki fuarcılık etkinliklerini yakından takip ediyorum ama Samsun pek çok şehirden ön plana çıkmış durumda. Fuarda bu seneki onur konuğumuz Vezirköprü" ifadelerini kullandı.

Fuarın onur konuğu olan Vezirköprü ilçesi Belediye Başkanı İbrahim Sadık EDİS de, "Keneviri mutlaka öne çıkaracağız. Geçtiğimiz Cuma günü Sayın Valimiz ve protokol üyeleri tarafından Vezirköprü'de kenevir sökümü hasadını gerçekleştirdik. Yerinde üretim, yerinde imalat diyoruz. Ekonomiye katkısı da buradan yapacağız. Tescillenmiş tohumlarımızla birlikte tohum çoğaltma dönemine devam ediyoruz. 2020 ve 2021'de de tohum çoğaltma sürecimiz devam edecek. Sesimizi duyurmak istiyoruz. Ürettiğimiz ürünleri kısa sürede dünyaya pazarlamak istiyoruz." diye konuştu.

Ardından söz alarak Samsun'un tarımsal potansiyel açısından Türkiye'de ön sıralarda olduğunu ifade eden Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekilimiz Bayram AY ise; "Nüfusumuzun yüzde 40'ı tarımla ilgilenmektedir. Samsun coğrafi anlamda Karadeniz Bölgesi'nde çay hariç tarımsal tüm ürünler yetiştirmektedir. Samsun, Karadeniz'in tarımsal anlamda Türkiye'ye açılan kapısıdır" dedi. Konuşmaların ardından Samsun Valisi Osman KAYMAK ve protokol üyeleri tarafından açılış

kurdelesini kesilmesinin ardından stantların ziyaret edildiği Fuar'da, ekim alanları artırılan ve başta onur konuğu Vezirköprü İlçemiz olmak üzere Samsun'un da en önemli üretici il konumunda bulunduğu Kenevir bitkisinin ön plana çıkarıldığı gözlemlendi.

Aynı gün düzenlenen Panneler, Kenevir Yetiştiriciliği ve Kenevirin Kullanıldığı Alanlar hakkında katılımcıların bilgilendirildiği Fuar, TÜYAP Tüm Fuarcılık Yapım A.Ş. organizasyonuna ilaveten; Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Samsun Valiliği, Samsun Büyükşehir Belediyesi, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, Samsun Ticaret Borsası, Samsun Esnaf ve Sanatkarlar Birliği, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Türkiye Ziraat

Odaları Birliği (TZOB), Ziraat Mühendisleri Odası, Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği (TARMAKBİR), Ondokuzmayıs Üniversitesi ve KOSGEB'in destekleri ve iş birlikleri ile hazırlandı.

Toplamda 50.000 m2'lik bir alanda düzenlenmekte olan ve sadece geçen sene (2018) 107

katılımcı firma ile 50 bin 715 ziyaretçiyi ağırlamış olan Samsun Tarım Fuarı, Samsun'un yanı sıra Ordu'dan Erzurum'a, Sinop'tan Tekirdağ'a pek çok kentten çiftçiler ve sektör temsilcileri verimli görüşmeler ve iş bağlantıları kurma imkânı sundu. Yanı sıra 10 ülkeden yaklaşık 120 kişilik alım heyetinin geldiği fuarda ihracata yönelik bağlantı ve anlaşmalar da sağlandı.

4. SAMSUN GIDA FUARI

Tekkeköy TUYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde 21.11.2019 Perşembe günü kapılarını açan 4. Samsun Gıda, İçecek Ürünleri, Gıda İşleme Teknolojileri, Paketleme ve Lojistik Fuarı, dün (24.11.2019 Pazar günü) sona erdi.

Açık bulunduğu süre boyunca sektör paydaşları ve vatandaşlar tarafından yoğun ilgi gören Fuar; TUYAP Tüm Fuarcılık Yapım AŞ organizasyonu yanı sıra Tarım ve Orman Bakanlığı, Samsun Valiliği, Samsun Büyükşehir Belediyesi, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, Samsun Ticaret Borsası, KOSGEB, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Türkiye Gıda İşverenleri Sendikası, Türkiye Otelciler Federasyonu,

Türkiye Aşçılar Federasyonu, Karadeniz Perakendeciler Birliği, Karadeniz Turistik İşletmecileri Derneği, Karadeniz Aşçılar ve Turizm Birliği'nin de işbirlikleriyle gerçekleşti.

Açılıшта ilk olarak konuşan TÜYAP Anadolu Fuarları Genel Müdür Yardımcısı Gökalg GÖKDEMİR; "Geçtiğimiz yıla göre alan bakımından %20 büyümeye sağlayan Samsun Gıda Fuarı her geçen gün hem bölgeye hem de gıda sektörüne önemli katkılar sunmaya devam etmektedir. Bu yıl bir ilk olarak profesyonel gıda fuarının yanına bir salonumuza da Yöresel Ürünler Fuarı'nı ilave ettik." dedi. Türkiye Aşçılar Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Zeki AÇIKGÖZ, Samsun Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Eyüp GÜLER,

Samsun Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Süleyman HIZIR ve Samsun Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Nihat SOĞUK'un selamlama hitaplarının ardından bir konuşma yapan Vali Osman KAYMAK da şunları söyledi:

"Samsun fuarlar kentidir. Geçmişte bu konuda çok güzel tecrübeleri vardır ancak bunları TÜYAP Samsun Fuar ve Kongre Merkezi'yle daha profesyonel bir hale getirmeye çalıştık. Aslen Samsun'da 2-3 ayda bir fuar açmaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz. Karadeniz'in

önemli kentlerinden İlkadım şehrinin, Samsun'un dört ulaşım yolu ağında bulunması ve ticaret merkezi olması bu fuarları çok anlamlı kılıyor. Samsun aynı zamanda üç tane büyük ovası olan bir tarım kenti. Ülkemizin gıda sektörüne olan katkılarımızla iddialı bir kentiz. O yönüyle de Gıda Fuarı'nın burada olması anlamlı. Artık insanlar bilinçlendiler ve her şeyi çok yakından takip ediyorlar. O yönüyle sağlığını direkt olarak ilgilendiren bu alanın en iyi şekilde tanınması ve ürünlerin de tüketiciye sağlıklı bir şekilde ulaştırılması büyük önem taşıyor.

Bu fuarlarda bir yerde bunu sağlıyor. Özellikle Samsun ve bölge illeri olarak burada yapacağımız çalışmalar hem Samsun'umuzun hem bölgemizin çok değerli ürünlerinin tanıtılması, işlenmesi ve katma değerinin artırılması konusunda çok büyük katkı yapacaktır."

Konuşmaların ardından start alan Samsun Gıda Fuarı 2019'un açılışında Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne vekaleten Celal DEĞİRMENCİ, Şube ve İlçe Müdürlerimiz ile İl ve İlçe teşkilatlarından ilgili personelin yanı sıra; ilçe kaymakamları, ilçe belediye başkanları, kamu kurum ve kuruluş müdürleri, sivil toplum kuruluş temsilcileri, siyasi parti temsilcileri, ulusal ve uluslararası sektör temsilcileri, 22 farklı ilden gelen

Türkiye Aşçılar Federasyonu (TAFED) ve Karadeniz Aşçılar ve Turizmciler Birliği (KATBİR) üyesi aşçılar, sanayici ve iş adamları, firma temsilcileri, yerel televizyon ve gazetelerle akademisyenler, çok sayıda davetli hazır bulundu. Dört gün süren etkinlikte çeşitli seminer ve eğlence faaliyetleri en az geniş yelpazeli gıda ürünleri kadar ilgi gördü.

Üretimden paketlenme ve işlemeye kadar bütün gıda sektörü paydaşlarının bir araya geldiği Fuar her yıl olduğu gibi pek çok iş bağlantısına da zemin oluştururken, Samsun'umuzun tanıtımı, ürünlerin işlenmesi ve katma değerlerinin artırılması konusunda önemli katkılar yapması bekleniyor.

TARSİM

DEVLET DESTEKLİ TARIM SİGORTALARI

Muhammed YÜKSEL, Ziraat Teknikeri
Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şubesi Müdürlüğü

Devlet Destekli Tarım Sigortalarında Asıl

Amaç: Doğal afet ve hastalıkların tarım ve hayvancılıkta neden olduğu zararları kar amacı olmadan sigorta prensipleri çerçevesinde ve teknik esaslara dayalı olarak, sürdürülebilir bir sistemle kısmında olsa karşılamaktır. Üreticileri uzun vadede gelir istikrarına kavuşmalarını sağlamaktır. Önemli olan diğer amacı da; Bitkisel ve hayvansal üretimde, sürdürülebilirliğin sağlanmasının

yanı sıra, kamu bütçe disiplini açısından gerekli olan ve doğal afet ve hastalık risklerinden dolayı; oluşabilecek belirsiz kamu bütçe yükünün, planlı ve öngörülebilir hale gelmesidir. Dolayısıyla; bütün bu neden ve gerekçelerden hareketle; tarımsal üretimde sürdürülebilir bir üretim için doğal risklere karşı; modern koruma tedbirlerinin; yani tarım sigortalarının uygulanması zorunluluğu vardır.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmektedir.

Tarım Sigortaları 2020 yılı uygulamalarının yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 24/12/2019 tarih ve 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25/12/2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Karar ile;

- Bitkisel ürünler için dolu ana riski ile birlikte fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ek riskleri dolu paketi halinde verilmiştir.

Bu sayılan risklere ilave olarak, isteğe bağlı olmak üzere;

- Açık alanda yetiştirilen meyveler ve yağgülü için don riski,

- Meyve bahçeleri ile bağlarda dolu ağı, örtü ve destek (telli terbiye) sistemleri ile bu sistemlerin altında bulunan ürünler, meyve ağaçları, asmalar ve fidanlar için dolu ağırlığı ve taşıt çarpması riskleri,

-Yaban domuzunun tarla ürünlerine, sebzelere ve çilek ürününe verdiği zararlar,

-Kiraz, incir ve üzüm ürünlerinde yağmur riski,

- Meyve ağaçları, çay, asmaların kendileri ile fidanlarında ve süs bitkisi fidanlarında, paket halinde; dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, taşıt çarpması, kar ağırlığı, sel ve su baskını riskleri ile yaban domuzunun sadece fidanlara verdiği zararlar,

- İlçe bazlı kuraklık verim sigortasıyla, kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek ve yeşil mercimek ürünleri ile bu ürünlerin sertifikalı tohumluklarında, dolu paketi dışındaki; kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları,

- Seralar için dolu ana riski ile birlikte; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ile taşıt çarpması, kar ve dolu ağırlığı ek riskleri paket halinde,

- Büyükbaş hayvanlar için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık ve terör riskleri,

- Küçükbaş hayvanlar için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık riski,

- Kapalı sistemde üretim yapılan, bio-güvenlik ve hijyen tedbirleri alınmış tesislerde yetiştirilen kümes hayvanları ile açık ve yarı açık sistemde yetiştirilen kümes hayvanları için ölüm riski,

- Denizlerde ve iç sularda yetiştirilen su ürünleri için ölüm riski ile kafes ve ağlar için kazalar, predatör saldırısı, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını riskleri ile isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık riski,

- Aktif (arılı) ve plakalı kovanlar için; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını, taşıt

çarpması, nakliye ile vahşi hayvan saldırısı riskleri, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında; Çiftçi Kayıt Sistemine ve Bakanlığımızın diğer kayıt sistemlerine kayıtlı çiftçilerin, mevcut arazi, sera, ürün, tesis, işletme, yetiştiricilik ve özlük bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınmıştır.

Mevcut kapsama ilave olarak, 2020 yılında ilk defa;

- İsteğe bağlı olarak yağgölünde "don" riskinin verdiği zararlar,

- Su ürünleri hayat sigortasında isteğe bağlı olmak üzere "hırsızlık" riski,

- Devlet destekli bitkisel ürün sigortasında mısır (tatlı), biberiye, ketencik ve çamfıstığı ürünleri ile bitkisel ürün sigortası bünyesindeki ağaç-fidan sigortasında çay, çamfıstığı ve sumak ürünleri dolu paketine dahil edilmiş; ayrıca, isteğe bağlı olarak sumak ürününde don riski, teminat kapsamına alınmıştır.

SİGORTA BRANŞLARI

BİTKİSEL ÜRÜN SİGORTALARI

SERA SİGORTASI

BÜYÜKBAŞ HAYVAN HAYAT SİGORTASI

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN HAYAT SİGORTASI

KÜMES HAYVANLARI HAYAT SİGORTASI

SU ÜRÜNLERİ HAYAT SİGORTASI

ARICILIK (ARILI KOVAN) SİGORTASI

İLÇE BAZLI KURAKLIK VERİM SİGORTASI

Devlet prim desteği; 1902 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında belirlenen riskler için tüm branşlarda, sigorta primi tutarının % 50'si oranında uygulanacaktır. Ayrıca;

- Açık alanda yetiştirilen meyvelerde ve yağgölünde; verilen prim desteğine ilave olarak, sadece don riski primine 1/3 oranında ek prim desteği,

- İlçe bazlı kuraklık verim sigortasında; sigorta prim tutarının % 60'ı oranında prim desteği verilecektir.

Tarım sigortası prim desteğinden yararlanacak

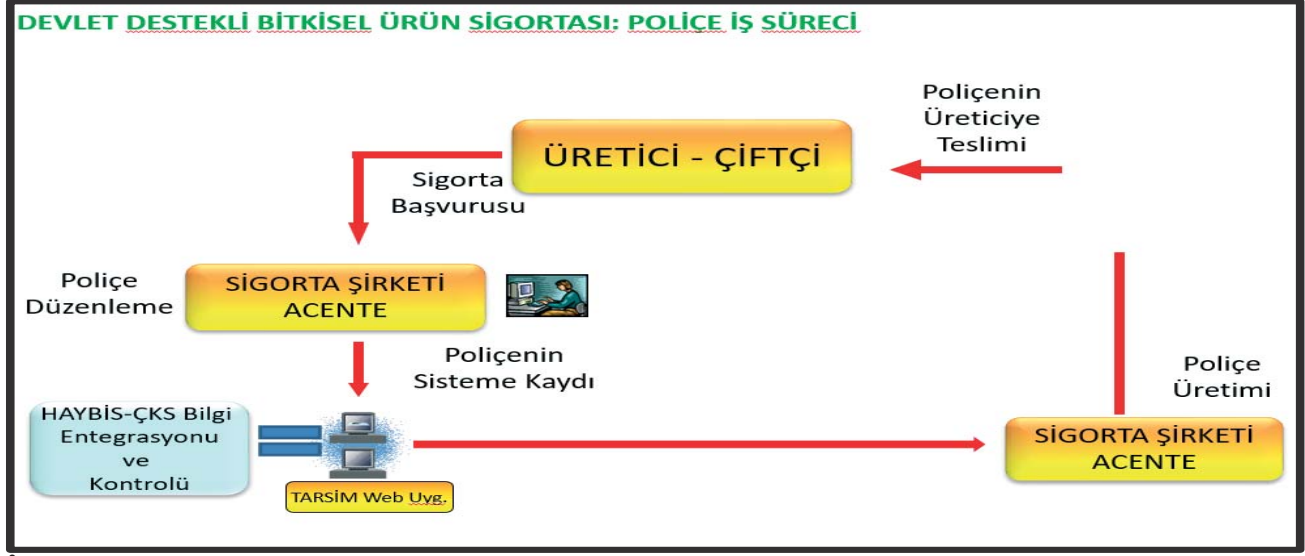
üreticilerin; 5488 sayılı Tarım Kanununun 20 nci maddesi (d) bendi ve geçici 2 nci maddesi ile 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 13 üncü maddesi ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde, Bakanlığımızın kayıt sistemlerine kayıtlı olmaları yasal bir zorunluluktur.

Üreticilerin, tarım sigortası prim desteğinden yararlanabilmesi için bu kayıt sistemlerine kayıtlı olması veya güncellenmesi gereken ürünler için bu kaydını her yıl güncellemesi gerekmektedir.

Tarım sigortası yaptırmayan üreticiler için; 5363

TARIM SİGORTASI YAPTIRMA ŞARTLARI

DEVLET DESTEKLİ BİTKİSEL ÜRÜN SİGORTASI: POLİÇE İŞ SÜRECİ

sayılı Tarım Sigortaları Kanununun 17 nci maddesinde belirtilen; "Bu Kanun kapsamında, uygulama yılında yer alan riskler için tarım sigortası yaptırmayan üreticiler, 20.6.1977 tarihli ve 2090 sayılı Kanundan yararlanamaz." hükmü uygulanmaktadır.

İlk adım; üreticilerin diğer tarımsal desteklerde olduğu gibi; tarım sigortasındaki prim desteğinden ve hasar meydana geldiğinde de, hasar tazminatlarını alabilmesi için; Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS'ye), Veteriner Bilgi Sistemi'ne (TÜRKVET'e), Örtü Altı Kayıt Sistemi'ne (ÖKS'ye), Su Ürünlerine Kayıt Sistemi'ne (SKS'ye) ve Arıcılık Kayıt Sistemi'ne (AKS'ye) kayıt yaptırmaları ve bu kaydını, her yıl güncellemesi gerekmektedir.

İkinci adım Tarım Sigortası Yapmaya Yetkili Sigorta acentelerine ürünlerini sigorta yaptırmalarıdır.

Hasar İhbar, Tespit ve Tazminat Ödeme Süreci

- Hasar ihbar süresi rizikonun gerçekleşme tarihinden itibaren don hasarlarında 10 günü, diğer hasarlarda 15 günü aşamaz.

- Poliçe bitiş tarihinden itibaren 15 gün geçtikten sonra hasar ihbar bildirimi yapılamaz.

- Bu süre içinde hasar ihbarının yapılmaması halinde teknik olarak hasarın belirlenememesi durumuyla karşılaşılabilir ve bu nedenle sigortalılarımız zor durumda kalabilir. Bunun için sigortalılarımızın ve acentelerimizin hasar ihbar sürelerine büyük önem vermesi ve takipçi olmaları gerekmektedir.

- Hasar ihbarının zamanında yapılmasının yanında doğru ve teminat kapsamındaki bir riskten

kaynaklanan hasar olması da önemlidir.

-Asılsız yapılacak hasar ihbarları için belirli yaptırımların uygulanacağı unutulmamalıdır.

-Taraflar zarar miktarında anlaşamadıkları takdirde, Sigortalı ikinci bir hasar tespiti (itiraz) yapılması için 7 gün içinde havuzdan talepte bulunur.

Hasar tespitleri Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) tarafından görevlendirilen eksperler tarafından yapılır. Hasar dosyasının tamamlanmasından sonra, kesinleşmiş tazminat miktarı en geç 30 gün içinde yine Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) tarafından sigortalıya banka kanalıyla ödeme yapılır.

Devlet Destekli Tarım Sigortaları uygulamalarında risk inceleme ve hasar tespit işlemleri organizasyonunda görev alan Tarım Sigortaları Havuzu Ekspertleri, eksperlik eğitimi almış ve yapılan sınavlarda başarılı olmuş Hazine ve Maliye Bakanlığı sicilinde kayıtlı, bağımsız-tarafsız olarak görev yapan ve konusunda uzman Ziraat Mühendisi, Ziraat Teknikeri, Ziraat Teknisyeni, Su Ürünleri Mühendisi, Balıkçılık Teknoloji Mühendisi ve Veteriner Hekimlerden oluşmaktadır.

Değerli Çiftçilerimiz sadece yapılması gereken; İl/ilçe Tarım ve Orman Müdürlükleri'ne başvurularak, Kayıt Sistemi'ne kayıt olmak ya da mevcut kayıtları güncellenip, ardından yetkili sigorta şirketlerinin acenteleri aracılığıyla sigorta yaptırılmasıdır.

Doğal afetlerin yaşanmayacağı bol ve bereketli bir yıl diliyorum.

SAMSUN İLİ TARIMSAL İHRACAT POTANSİYELİ VE STRATEJİSİ

Burhan HEKİMOĞLU, Mustafa ALTINDEĞER
Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

Bilindiği üzere küresel ticaretin kuralları yeniden oluşmaktadır. Küresel ticaretin yeni boyutu daha yüksek rekabet olacaktır. Bu değişim ve dönüşüme ayak uyduranlar, dünya ticaretindeki yerini koruyacak ve dünya ticaretinden pay almaya devam edecektir.

Türkiye'nin, Dünyanın en büyük 10 ekonomisi içinde yer alabilmesini desteklemek üzere, teknolojik dönüşümü tamamlaması, üretim teknolojilerine hâkim, belirlenmiş alanlarda sektörel liderlik pozisyonuna gelecekte Cumhuriyetimizin 100. Kuruluş yıldönümü olan 2023'te Dünya mal ticaretinden aldığımız payın artırılarak ihracatımızın 500 milyar dolar olması bir stratejik hedef olarak belirlenmiştir.

Bu amaçla; Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Başbakanlık Yatırım Ajansı, TÜBİTAK'la birlikte TOBB ve TİM başta olmak üzere sivil toplum kuruluşlarımızın da içinde yer aldığı bir "İhracata ve Sanayiye Dönük Üretim Stratejisi Değerlendirme Kurulu" oluşturulmuştur.

Kurulun Temel İşlevi; üretim potansiyelimizin ihracata dönük olarak değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi için ortak politikalar geliştirilmesi olarak öngörülmüştür.

2023'te Dünya ticaretinden aldığımız payın artırılması ve ihracatın 500 milyar dolar hedefine ulaşılabilmesi için, İhracata Dönük Üretim stratejisi çatısı altında "Girdi Tedarik Stratejisi" çalışmaları hayata geçirilmiştir.

Ekonomiye yeni ihracatçılar kazandırma ve ihracatı 2023 hedeflerine ulaştırma çalışmaları sorumluluk bilinciyle; Ticaret Bakanlığı, kamu ve özel sektör olarak "yeni ürün, yeni pazar, yeni ihracatçı" hedefine odaklandıklarını belirtmişlerdir. Ancak Türkiye de ihracatın kendi

içinde doğal olarak oluşmuş bir ekosistemi vardır. Ancak bu ekosistem homojen değildir. Yani ülkemizde yaklaşık 12 bin dolayında kemikleşmiş kurumsallaşmış ihracatçı bulunmaktadır.. Dünyanın en büyük 17. ekonomisi olan Türkiye'nin en fazla ihracat yapan ülkeler içinde 32. sırada yer aldığı ve Türkiye'deki 1,5 milyon girişimcinin, sadece 83 bininin (% 5) ihracatçı olduğunu ve de söz konusu firmalar arasında 10 yıldır aralıksız ihracat yapanların sayısının da 12 bin civarında olduğu söylenmiştir. Yıllar önce Dünya Bankası raporunda "Türkiye'nin aynı firmaları, aynı malları, aynı pazarlara satıyorlar." tespiti yapılmıştı. Maalesef yıllar geçti yine durum pek değişmedi ve süreç aynı görünüyor.

Hedef ülkelerin ve pazarların belirlenmesinde;

Sektör genelinde öncelikli hedef pazarlar hangileridir? Sektörde ihracat lideri ülkeler ve şirketler neleri iyi yapıyorlar? İhracatçının yeni hedef pazar ve yeni hedef ürün kazanabilmek için neler yapması gerekir?

Müşteriler ürünlerde hangi kalite ve standartları önemsiyor? "tercih edilen" olmak için hangi vasıflarda mükemmelleşmeliyiz?

Sektörel temel de mükemmelleşmemiz gereken kritik üretim/ iş süreçleri hangileridir? Sektörümüzün değer zincirinde iyileştirmemiz gereken öncelikli konular hangileridir? Başarı için gerekli kritik faktörler nelerdir?

Sektörel temel de müşteri beklentileri ve rekabette farklılaşma unsurları nelerdir? Küresel alanda rekabetçi gücümüzü nasıl artırırız?

Ülkemiz/ İlimiz Gıda, Tarım ve Hayvancılık Ürünleri Sektöründe Yapılması Gerekenler;

-Tarımsal potansiyelinin ve sürdürülebilirliğinin (örneğin Samsun ilinde sebze üretim potansiyellerinin ve sürdürülebilirliğinin) tespit edilmesi,

-Bu ürünleri işleyip paketleyecek ve katma değer katabilecek işletmelerin ve alt yapıların belirlenmesi,

-Potansiyel İhracat ürünlerinin üretim maliyetlerinin minimize edilebilmesi,

-İhracatçılarımızın ve üreticilerimizin "ne üretirim satarım" "her malın alıcısı vardır" döneminin bittiğini kavraması,

-Mutlaka yeni hedef pazar/yeni hedef ürün kazanma ve tutunma stratejisi gerektiği konularında desteklenmesi,

-Hedef pazarların ürün talepleri ve standartları-

nın tespit edilmesi,

-Her işletmenin her üreticinin ihracat yapması/ yapabilmesi mümkün değildir. Ancak bu konuda bilgi, imkân ve kapasitesi olan yerel firmaların ihracat gücü ve kapasitesinin artırılmasının desteklenmesi,

-İhracata yönelik yabancı sermayenin ve yabancı yatırımcının ülkemize/ ilimize çekilmesi için cazip imkânların ve ortamın oluşturulması,

-Bu sektörde etkin ve başarılı ulusal firmaların ilimize davet edilerek tecrübe ve bilgi aktarımı ve yatırım ortaklığı imkânlarının oluşturulması,

-İhracat ürünlerinde kalite güvenliği artırılarak, Ürün kalite standartlarının ve markalaşmanın sürekliliği-nin sağlanması,

-İhracatla ilgili tüm kuruluşlar arasında etkin koordinasyonun sağlanması ve kurumumuzun gıda/ tarım/hayvancılık ürünleri ile ilgili ihracat işlemlerinde akıcılık ve kolaylık imkânlarının artırılması,

-Üreticilerimizin/ihracatçılarımızın sözleşmeli tarım kültürü ve bilincinin artırılması çalışmalarının yapılması önemli başlangıçlardır.

Samsun ilinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Ürünleri İhracat Stratejisi;

İhracat stratejisiyle ilgili olarak İhracata Dönük Üretim Stratejisi Değerlendirme Kurulunun stratejik başlıklarıyla birlikte diğer taraftan kurumsal olarak 2006, 2012 ve 2018 yıllarında hazırlanan Bölge Tarım Master Planı, Samsun İl Tarım Master Planı ve Samsun İli Sektörel Eylem Planları ile belirtilen Samsun İlimizi "Bölge ülkelerinin tarımsal üretim ve tarımsal ürün tedarik üssü haline getirme" vizyonu ilgili kurumlarla birlikte yapılacak "Potansiyel Ürün İhracat Eylem Planları ve İhracata Yönelik Tarımsal Üretim Stratejisi" ile hayata geçirilmelidir.

İlimiz sektörlerindeki rekabet güçlerini son yıllar için karşılaştırdığımızda Türkiye genelinde olduğu gibi emek yoğun sektörlerden sermaye yoğun sektörlerle

geçiş olduğu gözlemlenmektedir. Sermaye yoğun sektörlerin tümünde rekabet artışı vardır.

Oluşturulacak İhracata Yönelik Tarımsal Üretim Stratejisi ile İlimizin yapacağı ihracatın işlenmemiş tarımsal üretime mi dayalı olacağı ya da bu ihracatın teknolojik olarak işlenmiş ürün mü olacağı veya hangi tür ihracatın yapılması gerektiği net olarak ortaya konulmalıdır. Samsun ilimizin İhracat dağılımını 2000 yılından günümüze nasıl değiştiğini incelediğimizde ilimize yönelik tarımsal ihracat politikalarımızın teknoloji seviyesi yüksek işlenmiş tarımsal ürünleri hedeflemesi gerektiğini bize göstermektedir.

Ekonomi bakanlığının verilerine göre; Samsun ili tarımsal ihracatının ürün yelpazesindeki dönüşümü, ilimiz tüm sektörlerindeki "çeşitlilik" kriteri temel alındığında ülke genelinde 22. sırada yer almaktadır.

Amacımız tarımsal ürün işleme sanayiye uygun üretim ve ihracatın yolunu açmaktır. Bugün sahada yapılan araştırmalar "ihracata ve Sanayiye dönük olma" anlayışı ve bilinci önemli oranda pek çok üreticimizde oluşmuştur.

Oluşturulacak İhracata ve Sanayiye Yönelik Tarımsal Üretim Stratejisi ile Samsun ihracat sektörü mevcut ve potansiyel tarımsal ihracat ürünleri ile tamamlayıcı ihracat pazarlarının tespiti yapılmalıdır. Tarım ürünlerimizin dünya pazarlarında hangi tarımsal ürünler ile rekabet edebilecek, bölge ülkeleri pazarında ürünlerini en rekabetçi ve en kolay şekilde hangi ülkelere ihraç edebilecek, mevcut üretim ve ihracat deseni ile yeni hangi alt sektörlerin hayata geçirilebileceği araştırılmalıdır.

Oluşturulacak İhracata Yönelik Tarımsal Üretim Stratejisi ile ulaşılmak istenen temel hedeflerden birisi; her bir tarımsal ürün için potansiyel üretim alanlarına işaret etmek suretiyle üretim deseninin ihracatımızı ve Sanayiye destekleyecek şekilde dizayn edilmesine imkân sağlamaktır.

Samsun İli Gıda, Tarım ve Hayvancılık Sektöründeki Başlıca Zorlukları Aşmak İçin;

-İhracatçının ve üreticilerin yeni hedef pazar/ yeni hedef ürün kazanması konularında desteklenmesi ve bilinçlendirilmesi,

-İhracatta fiyat- miktar endeksi ve katma değeri yüksek ürün karmasının geliştirilmesi,

-İhracat amaçlı Pazar odaklı iyi tarım sözleşmeli/ uygulamalı üretimin yaygınlaştırılması için Planlı üretim politikasının geliştirilmesi, ürün çeşitliliğinin artırılması, üretimin her aşamasında izlenebilirliğin sağlanması, iyi tarım ve organik tarım uygulamalarının üretim ve üretici

veri tabanı oluşturulması,

-İhracata yönelik yabancı sermayenin ve yabancı yatırımcının ülkeye çekilmesi için cazip imkânların ve ortamın oluşturulması,

-Sektörde kalite güvenliği artırılarak; Ürün kalite standartlarının ve markalaşmanın sürekliliği sağlanarak pazarlarda rekabetçi gücü büyütürken hedef pazarlarda ana tedarikçi konumuna gelme çalışması,

-Hedef pazarlarda satış ağının etkinleştirilmesi için Hedef pazarlara ilişkin depo/ terminal ve soğuk zincir ağına yatırım, hızlı tedarik ve sürekli bulunabilirliğin sağlanması,

-İhracata yönelik ürün garanti sigorta sistemi ve sertifikasyon güvencesi uygulamasının ve ihracatla ilgili tüm kuruluşlar arasında etkin koordinasyonun sağlanması,

- İhracat mevzuatı ve yatırım teşvik sistemini sektörün rekabetçi gücünü gözeterek, AB ve DTÖ kuralları çerçevesinde yeniden yapılandırılması ve uygun koşullarda finansman desteğinin artırılarak sağlanması,

- Kullanılmayan arazilerin tarımda kullanılmasının sağlanması ile tarımsal üretimin küçük ölçekli alanlarda yapılması yerine büyük ölçekli alanlarda yapılmasının sağlanması,

- Sebze ve meyve üretiminin mevsimsel ve bölgesel özellik arz etmesi nedeniyle ihracata yönelik faaliyette bulunan yeterli kapasiteye sahip, modern yapıda birçok tesislerin yılın belli dönemlerinde atıl kalmasının önlenmesi için; İhracat ürünlerinin üretim istikrarı ve sürekli bulunabilirliğinin sağlanması ihracat için çok önemlidir.

Samsun İli Gıda, Tarım ve Hayvancılık Ürünlerinin Durumu ve Çözüm Önerileri;

İhracat pazarının istediği standartta, kalitede, miktarda, çeşit, ölçü, ambalajlama ve ürün tedarikinde yeterli üretim yapılamamaktadır. İhracatçılarımızın yapması gerekenlerden önce Gıda/ Tarım/ Hayvancılık kamu ayağı olarak öncelikle ihracatta pazarı olan ve yeni pazar alanı olabilecek tarımsal ihracat ürünlerinin taleplere/ standartlara göre üretim potansiyelinin tespit ve sürdürülebilirliğin sağlanması için üzerine düşen çalışmayı yaparak e-kayıt altına alması gerekmektedir. Bu bağlamda Samsun ili Gıda, Tarım ve Hayvancılık

ürünleri üretim durumu ve çözüm önerileri şöyle özetlenebilir.

• Samsun İli özelinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık ürünleri üretiminde oldukça yüksek bir potansiyel iş gücü tecrübesi ve kıyaslamalı üretim avantajları vardır. Üretimdeki sorun girdi maliyetlerinin biraz yüksek oluşu ve parçalı/ küçük ölçekli arazi varlığıdır.

• Samsun İli Gıda, Tarım ve Hayvancılık ürünleri konusunda öncelikli sorun pazarlama sorunudur. Bu sorunun çözümüne katkı sağlayacak projelerle; Üreticilerimiz ürünlerin paketlenmesi, ambalajlanması ve depolanması konularında son yıllarda Tarım ve Orman Bakanlığı kaynaklı destekler sayesinde bir miktar alt yapı oluşturulmuştur ama yeterli değildir. İhracat pazarının istediği standartta, kalitede, miktarda, çeşit, ölçü, ambalajlama ve ürün tedarikinde yeterli üretim yapılamamaktadır.

•Ancak Samsun İli faaliyeteye başlayan hava kargo ve lojistik köy kuruluşu ile tüm sektörler de en büyük sorun olan pazarlama konusunda önemli avantaj sağlayacaktır.

•İlimizde ve Bölgemizde Tarım ve Hayvancılık ürünlerinin ulusal ve dış pazarlar için işlenmesi,

paketlenmesi, ambalajlanması ve pazarlanması kapsamında yeterli büyük sanayi işletmelerimiz maalesef yoktur. Özellikle potansiyelimiz gereği Tarım ve Hayvancılık ürünleri işleyip değerlendirecek ulusal ve dış pazarlar için dondurulmuş gıda sanayi bu sektörde çok önemli bir çıkış yolu olarak görünmektedir.

•Bu kapsamda Samsun Valiliği, Büyükşehir Belediyesi, Üniversite, Samsun Ticaret Sanayi Odası, Gıda Borsası, İhracatçı Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Sanayici ve İş Adamları Dernekleri, Üretici Birlikleri, diğer ilgili tüm kurum ve kuruluşlarınca birlikte oluşturulacak Samsun ili Tarımsal İhracat Stratejisi ile ortaklaşa belirlenecek "İhracatta katma değerli tarımsal mal ve işlenmiş ürünlerin üretimine ve ihracatına geçme" amaçlarının hem sektörel hem de coğrafi alanlar bazında detaylandırılması, ortaya konulan vizyonların hayata geçirilmesi oldukça fazla önem taşımaktadır.

•Hazırlanacak Tarımsal İhracat Stratejisi ile Samsun ihracat sektörü mevcut ve potansiyel tarımsal ihracat ürünleri ile tamamlayıcı ihracat pazarlarının tespitini yapacaktır. Tarım ürünlerimizin dünya pazarlarında

hangi tarımsal ürünler ile rekabet edebileceği, bölge ülkeleri pazarında ürünlerini en rekabetçi ve en kolay şekilde hangi ülkelere ihraç edebileceği, mevcut üretim ve ihracat deseni ile yeni hangi alt sektörlerin hayata geçirilebileceğini araştırıp uygulamaya koymalıdır.

- Özellikle Tarım ve Hayvancılık ürünleri üretiminde öne çıkan illerde Devlet/ Özel sektör işbirliği ve İhracata ve Sanayiye Yönelik Tarımsal Üretim Stratejisi kapsamında Tarım Ürünlerini Pazarlama Platformu gibi bir oluşumun kurulmasının teşvik edilerek desteklenmesi önemlidir. Kurulacak platformlar önceden iç ve dış pazarın ihtiyacını tespit ederek üretilecek ürünlerin miktar ve yelpazesinin belirlenmesi, desteklemeli sözleşmeli üretimin yapılması, ürünlerin paketlenmesi, ambalajlanması ve pazarlanması gibi konularda çalışılmalıdır.

- Kurulacak Tarımsal Ürünleri Pazarlama Platformu öncelikle ilimizin üretici birlikleri ile tarımsal kapasitemizi geliştirip marka olabilecek ürünlerimizle Samsun isminin tanınmasına çaba sarf etmelidir.

- Tarım ve Hayvancılık ürünlerinin pazarlanması konusunda iç ve dış pazarlar için çıkış noktası aranmalıdır. Öncelikle bu konuda ciddi ihracat deneyimi olan büyük işletme ve firmalar ilimize bilgi ve yatırım için davet edilmeli ve bu firmalarla ticari ortaklık kurularak tecrübelerinden faydalanılmalıdır.

- Üretilen ürünlerde gıda güvenliği dış pazarların istediği standartta, kalitede, miktarda, çeşit, ölçü, ambalajlama ve ürün tedarikinde süreklilik gibi belli başlı bir standardın yakalanması çok önemlidir.

- Samsun İli İyi Tarım Uygulamaları kapsamında önemli miktarda özellikle sebze üretimi yapmaktadır. Bu potansiyelimizi TSK'nın ihtiyacı olan ürünler için sözleşme yaparak çok daha fazla büyütebiliriz.

- Tarımsal desteklerin artırılarak GSMH'nın % 1'i düzeyine çıkarılması tarımsal üretime ve pazarlamaya çok büyük katkı verecektir.

Türk şirketlerinin, yeni stratejik yönelme ile oluşturulacak yol haritası ile % 98'den fazlasının KOBİ ve mikro ölçekte olduğu gerçeğinden hareketle, bu işletmelerimizin ihracata yönlendirilebilmesi halinde 2023 yılı ihracat hedefimiz olan 500 Milyar ABD Doları geçebileceğimizi düşünmenin hayal olmayacağı açıktır.

Samsun İhracat Amaçlı Gıda, Tarım ve Hayvancılık ürünleri Üretim Potansiyeli;

Samsun ilinde Sebze Ürünleri alt sektörü ve Su Ürünleri alt sektörü başta olmak üzere birçok alt sektörde ihracat potansiyeli vardır. Samsun ilimizde verimli ovaların varlığı nedeniyle sebzecilik alt sektörü; yoğun olarak yapılan ve emek isteyen önemli bir tarımsal faaliyet.

liyeftir. Samsun ilinde 2011 yılı verilerine göre yaklaşık 449.367 dekar alanda 1.386.113 ton sebze üretimi gerçekleştirilmiştir. Türkiye'de Samsun ili sebze üretimiyile yıllar ve ürünler itibarıyla 1. veya 6. sırada yer almıştır.

Samsun'da en çok yetiştirilen ürünler su ürünleri ve biber, yeşil fasulye, lahana, pırasa, patlıcan, domates, kabak, karpuz, kavun, marul, ıspanak, karnabahar gibi ürünlerin çoğu Türkiye ihracat tablosunda görülen, ihracat potansiyeli olan ve en fazla ihracat yapılan ilk 10 Ürün içine girmektedirler.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre Samsun'da 2017 yılında 474 milyon \$ iken % 36.4 artış ile 2018 yılında 648 milyon \$ olmuştur. Samsun'da ihracatın lokomotif 156 milyon dolara ulaşan çelik sektörü olmuştur. Çelik sektörünü, 89 milyon dolar ile otomotiv sektörü ve 70 milyon dolar ile su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracı takip etmiştir.

Samsun'da bir diğer önemli ihracat kalemi 60 milyon dolar ile hububat, bakliyat ve mamulleri olurken, bölgenin önemli ihracat ürünlerinden fındık ve mamullerinin ihracatı da 2018'de, bir önceki yıla göre yüzde 65 artışla 41 milyon dolara ulaşmıştır. Samsun'da ihracat verilerinde oransal olarak en büyük atağı ise, tekstil ve hammaddeleri sektörü ile yaş meyve ve sebze sektörü yapmıştır. Yaş meyve ve sebze ihracatı % 216 artışla 1 milyon 360 bin dolara ulaşmıştır. Samsun'da yoğunlaşmış üretimleri ile Organik Ürünler ve Su Ürünleri üretim ve ihracatları bir başarı hikâyesi olarak sektörün tüm taraflarına örneklik teşkil etmektedir.

Sonuç olarak; Samsun ili Gıda, Tarım ve Hayvancılık ürünleri üretiminde uygun iklim yapısına sahip ovaları ile tarımsal ürünlerin her mevsimde ve uzun periyotlarda yetiştirilmesine son derece elverişli büyük bir zenginliğe ve üretim tecrübesine sahiptir. Gıda, Tarım ve Hayvancılık ürünleri üretiminde Dünya ve Türkiye için çok büyük ticari potansiyel taşımaktadır.

MANDA YETİŞTİRİCİLİĞİ VE ÖNEMİ

Nazlı Sayar YAPAR, Ziraat Mühendisi
Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürüğü

Ülkemizde 'sürü' anlamına gelen manda, bu isimle bilinmekle beraber zaman zaman camış, camız, kömüş, dombey/ donbay/ tonbay, gedek, medek (dişiler için) ve su sığırı gibi isimler de almaktadır. Karadeniz Bölgesi sahil şeridinde Samsun ve Sinop'ta, iç kesimlerde ise Tokat, Çorum ve Amasya'da; İç Anadolu Bölgesinde Sivas, Kayseri ve Yozgat'ta; Ege Bölgesinde Afyon'da; Marmara Bölgesinde İstanbul'da; Doğu Anadolu Bölgesinde Bitlis ve Muş ile Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Diyarbakır'da manda yetiştiriciliği yoğunlaşmıştır diyebiliriz.

Ülkemizde manda varlığı bakımından Samsun ilimiz 21.501 baş ile 1. sırada olup, Diyarbakır 18.190 baş ile 2. sırada, İstanbul ise 15.058 baş ile 3. sıradadır. Samsun ilinde manda yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı ilçeler ve hayvan sayıları sırasıyla; Bafra 10.912, Vezirköprü 3.487, Alaçam 2.543, Çarşamba 2.127, Terme 1,660'dır. Samsun İli Bafra ilçesinde bulunan Kızılırmak Deltası, 56 bin hektarlık alana sahip olup; Ondokuzmayıs, Bafra ve Alaçam İlçeleri sınırlarında bulunmaktadır. Deltada yaklaşık 350 adet kuş türü, manda, yıldı, balık, sürüngen vb. çeşitleri yanında zengin bitki örtüsüyle korunmaya değer bir habitatı içerisinde bulundurmaktadır. Kızılırmak Deltası; deniz, ırmak, göl, sazlık, bataklık, çayır, mera, orman, kumul ve tarım

alanları gibi farklı yaşam alanlarını bir arada bulundurması, deltayı eşine az rastlanır derecede önemli kılmaktadır.

Türkiye'de en büyük manda popülasyonu Kızılırmak Deltasında bulunur. Manda, mera vejetasyonu, göl sedimentasyonu, kuşlar balıklar gibi canlı türlerinin yaşamı için sulak alan ekosisteminin önemli parçalarındandır. Birçok sulak alan bitkisinin yayılımını kontrol etmesi, sazlıkların kendini tazelemesi, sazlıklar ve bataklıklarda kuş türlerinin yuva yapması için de mandaların deltadaki varlığı önem taşımaktadır. Kızılırmak Deltası UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde 2016 yılından beri yer almaktadır. Samsun'da toplam alanın 22.000 hektarı 1998 yılında Ramsar alanı ilan edilmiştir. 5.174 hektarı ise Yaban Hayatı Geliştirme sahası olarak belirlenmiştir.

Mandalar, değişik çevre şartlarına uyum sağlayabilen, düşük kaliteli, ucuz kaba yemleri oldukça kaliteli ürüne dönüştürebilen oldukça kanaatkâr ve hastalık- zararlılara karşı son derece dayanıklı hayvanlardır. Sığırlara göre ter bezi % 10 düzeyinde daha az olmasının yanında derisinin kalınlığı, deri ve kıl renginin siyah olması nedeniyle vücut ısını dışarı atmakta zorlandığı için suya girme ve bu yolla serinleme ihtiyacı hissetmektedir. Bu yüzden mandalar yetiştirildikleri ortamlarda

serinlemek için su kaynağı olmasına ihtiyaç duyarlar. Mandalar sığıra göre geç gelişen, daha geç yaşta üretken konuma geçen bir hayvan türüdür. Dolayısıyla mandalarda 13-15 aylık yaşta kızgınlık görülmeye başlasa da bu yaşta manda düvelerinin tohumlanmaması gerekmektedir; çünkü henüz gelişim devam etmekte ve sağlıklı bir yavru doğurabilecek kadar büyümemiştir.

Manda düveleri ergin canlı ağırlığının % 75'ine ulaştığında tohumlanabilirler. Normal bakım besleme koşullarında bu ağırlığa yaklaşık olarak 22- 24 aylık iken ulaşabilmektedirler. Mandaların gebelik süreleri ırkı iklim, yetiştirildiği ülke gibi durumlara göre 299- 346 gün arasında değişmekle beraber ortalama olarak 10,5 ay ya da 315- 319 gün sürmektedir. Doğumdan sonra malağın en geç bir saat içerisinde annesini emmesi çok önemlidir. Çünkü kolostrum (ağız sütü) içerisindeki bağışıklık maddeleri ilk sütte çok yüksektir. Aynı zamanda malağın bu bağışıklık maddelerinden yararlanma oranı da ilk saatlerde daha yüksektir. Malaklar doğduktan sonra 3- 4 gün annelerinin yanında kalarak günde 3- 4 litre kolostrum emmeleri sağlanmalıdır. Kolostrum dönemi ardından 15 günlük yaşa kadar canlı ağırlığının 1/8 ile 1/10 oranında tam süt verilmelidir.

İşkembenin gelişmesini hızlandırmak amacıyla 2. haftadan sonra başlangıç yemi ve kaba yem verilmesi önerilmektedir. Bu dönemde ot ve yemin miktarı arttırıldıktan sonra verilen süt miktarı aşamalı olarak

düşürülmelidir. Ayrıca bu dönemde malaklar için temiz içme suyu ve gezinme alanı sağlanmalıdır. Manda düveleri 6 aylık yaşta gebeliğin son iki ayına kadar günlük olarak 450- 550 g canlı ağırlık artışı sağlayacak biçimde mera otları, kuru ot ve yonca en iyi kaba yemlerdir. Tuz, mineral, iz mineraller ve vitamin takviyeleri rasyona yapılmalıdır. Hayvanların canlı ağırlık artışları kontrol edilmeli, beklenen canlı ağırlık artışının sağlanamaması durumunda kesif yem takviyesi yapılmalıdır. Gebeliğin son iki ayında günlük 3,5 kg kadar düve yemi ile 6-8 kg mısır silajı, 2-4 kg saman ya da kuru ot verilmesi yeterli olacaktır.

Mandanın verim özelliklerine bakıldığında sütünün diğer hayvan türlerine göre daha yüksek bileşimde olması ve ürüne işlendiğinde elde edilen kaliteli ürünleri nedeniyle aranan bir sütteür. Eti ise daha az yağlı olması nedeniyle teknolojik anlamda bir üstünlüğe sahiptir. Bu nedenle hem hayvan sayısının artırılması ve hem de veriminin yükseltilmesi kaçınılmaz bir gerekliliktir. Bu nedenle Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) tarafından yürütülen "Halk Elinde Manda Islahı Projesi"ve 17.07.2012 tarih ve 28356 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 2012/54 sayılı hayvan genetik kaynaklarını yerinde koruma ve geliştirme desteklemeleri uygulamaya konulmuş olup her iki uygulama da manda popülasyonunun geleceği için önemli bir adım niteliği taşımaktadır.

Proje başlangıçta 8 ilde Anadolu mandasının ıslahı amacıyla başlatılmıştır. Projenin amacı; 25668 sayılı Resmi Gazete 2004/39 numaralı tebliğ ile "İrk Tescil Komitesi" tarafından tescil edilmiş bir yerli ırkımız olan Anadolu mandasının sayısını ve verim düzeyini

yükseltmektir. Projede süt verimi yüksek anaç mandaların hızlı gelişen erkek yavruları damızlık seçilerek yüksek verim yapısının tüm sürüye yayılması hedeflenerek proje başlangıcında anaç mandaların seçim, malak ölçümleri (doğum, altı aylık, bir yaş canlı ağırlığı), süt verim ölçümleri (Laktasyonda ayda bir en az 5 süt ölçümü), sütte yağ, protein, kuru madde vb. süt bileşeni kontrolleri sağlanmaktadır.

Halk Elinde Manda Islah Projesi uygulamaya konulduğu yıl itibariyle ülkemizde manda varlığı artış göstermiştir. Proje kapsamında 2012 yılında anaç manda desteği 650 TL/ baş ve manda varlığı 107.235 milyon iken; 2019 yılında destek miktarı anaç mandalar için 850 TL/ baş, malaklar için 200 TL/ baş olup manda varlığı 178.397 milyona yükselmiştir. Projenin uygulanmasında Merkezde TAGEM, İl'de Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği ve Üniversiteler görev almaktadır. Bugün için Halk Elinde Manda Islahı Projesi manda yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı 18 ayrı ilde yürütülmektedir.

Ayrıca Tarım ve Orman Bakanlığının 2017 hayvancılık desteklemesi tebliğinde 'Damızlık Manda Düvesi Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi'ne ilişkin % 50 hibeli canlı hayvan desteği projesi yayınlanmıştır. Yapılan başvurular sonucunda ilimiz Bafra ilçesi Köseli mahallesinde 150 baş manda düve merkezi oluşturulmuştur. Projenin amacı damızlık manda yetiştiriciliği yapan modern büyükbaş hayvancılık işletmelerinin kurulması, ülkenin damızlık manda ihtiyacının karşılanması, son

yıllarda azalan manda sayısının artırılması, et ve süt üretiminde verimlilik ile kalitenin artırılması, kırsal alanlarda istihdamın geliştirilmesidir.

Ülkemiz, 2017 yılı Ulusal Süt Konseyi Raporu verilerine göre; Dünyada İnek ve manda sütü üretimi açısından 17,4 milyon ton ile 9. sırada iken, sanayiye aktarılan inek ve manda sütünün miktarı açısından 8,4 milyon ton ile 17.sırada yer almaktadır. Üretilen manda sütünün katma değerli ürünlere dönüştürülerek sanayiye aktarılması sağlanabilmektedir. Manda sütünden yoğurt, kaymak, kaymak lokumu, tereyağı, dondurma, peynir gibi katma değeri yüksek çok sayıda ürün elde edilmektedir. Manda sütünün yaygın olarak kullanıldığı İtalya'da entansif olarak manda yetiştiriciliği yapılmaktadır. Manda sütünden İtalya'da mozzarella, burrata, ricotta ve mascarpone peynirleri yapılmaktadır.

Bu amaçla ilimizde Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın 2019 teklif çağrısı olan "Kırsal Kalkınma ve Tarımda Dönüşüm Mali Destek Programı" kapsamında Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan Manda Sütü İşleme, Üretim ve Pazarlama Projesi, OKA tarafından onaylanmış ve taraflarca imzalanmıştır. İlimiz Bafra ilçesinde kurulacak Manda Sütü işleme üretim ve pazarlama tesisi ile mozzarella peyniri ve dondurma ürünleri yapılması ile satışları amaçlanmakta ve buradan elde edilecek ürünlerle manda sütüne katma değer kazandırılarak üreticinin de manda yetiştiriciliğine ilgisinin artırılması hedeflenmektedir.

TARIMDA ASILSIZ İDDİA VE GERÇEKLER

İddia: "Tarımsal Gayri Safi Yurtiçi Hasıladada sürekli düşüş yaşanıyor."

Gerçek: 2002-2018 döneminde Tarımsal Gayri Safi Yurtiçi Hasıladada önemli artışlar yaşandı. Cari fiyatlarla; 2002 yılında 24 milyar \$ olan Tarımsal GSYH, 2018 yılında % 83 artışla 44 milyar \$'a yükseldi. Türkiye, gıda ve tarım ürünleri dış ticaretinde net ihracatçı bir ülkedir ve son dönemde ülkemizin bu durumunu daha da güçlenmiştir. 2002 yılında 3,8 milyar \$ olan tarımsal ihracatımızı 4,7 kat artırarak 17,7 milyar \$'a yükselttik. Böylelikle tarımsal ithalatçı değil net ihracatçı bir ülke olduğumuzu ortaya koymuş olduk.

İddia: "Üreticiye yeterli destek verilmiyor."

Gerçek: 2002'de neredeyse tek bir kaleme indirgenmiş tarımsal destekleri; verimlilik, kalite, gıda güvenirliliği ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde yeniden düzenledik. Tarım sektörüne 2002 yılında toplam 1,8 Milyar TL destek verilmiş iken, 2019 yılında tam 9,5 kat artışla toplam 17 Milyar TL nakit destek ödemesi yapılması karara bağlanmıştır. 2002 yılında bitkisel üretimde 5 ürüne prim desteği veriliyorken 2010 yılında bu sayıyı 5 üründen 17 ürüne çıkardık. İlk defa 2019 üretim sezonunda "Dane Zeytin Üretim Desteği" verilmesi planlanmıştır. 2002 yılından günümüze kadar hayvancılık destekleme ödemelerinde 45 kat artış sağlanmıştır. Kimyasal mücadeleye alternatif yöntemlerden biyolojik ve biyoteknik mücadeleye destekleme ödemesi verilmekte olup son 8 yılda desteklenen uygulama alanı 19 kat artmıştır.

İddia: "Bitkisel üretimimiz azalıyor. Ülkemiz ithal samana muhtaç hale gelmiştir."

Gerçek: Bitkisel Üretimimiz % 20 arttı. Başta buğday, mısır, çeltik ve ayçiçeği olmak üzere birçok üründe Cumhuriyet tarihimizin üretim rekorlarını kırdık. Ülkemiz saman üretimi yıllık 25 milyon ton olup, hayvancılık sektöründe toplam 15 milyon ton saman tüketilmektedir. Geri kalan miktar kâğıt endüstrisi, mantar yetiştiriciliği ve hayvan altlığı olarak kullanılmaktadır. 2019 yılı itibari ile ithal ettiğimiz saman sadece 0,15 ton olup toplam üretimimiz yanında kıyaslanamayacak kadar küçük bir miktardır. Ülkemiz bu yıl itibariyle saman ihracatçısı konumunda olup yıl içinde bu zamana kadar 7.370 ton saman ihraç edilmiştir.

İddia: "Ülkemiz tohumculukta dışa bağımlı hale geldi."

Gerçek: Türkiye tohum üreten ve ihraç eden bir ülkedir. Hâlihazırda 85 ülkeye tohum ihracatı yapmaktayız. Tohumluk üretimimiz son 16 yılda 7 kat artmış olup tohum ihracatımızsa son 16 yılda 9 kat artmıştır. Tohum ve fidan ilk kez bu hükümet döneminde destekleme kapsamına alındı. Tohum dış ticaretinde ihracatın ithalatı karşılama oranı; 2002'de % 31 iken, 2018'de % 85'e yükselttik. Bugün meyvecilikte kullanılan fidan ve fidelerin % 96'sı yurtiçinde üretilip sertifikalandırılmaktadır. Sertifikalı fidan üretimi ilk defa 2016 yılında destekleme kapsamına alınmıştır. 2002 yılında 4 milyon adet olan sertifikalı fide/fidan üretimi 2018'de 47 kat artışla 189 milyon adede yükselmiştir. Tohum dış ticaretinde, ihracatın ithalatı karşılama oranı; 2002'de %31 iken, 2018'de % 85'e yükselmiştir.

Ülkemizin patates tohumluk ihtiyacı artık yerli ve milli imkânlarla karşılanmakta olup 10 adet yerli ve milli patates çeşidi tescil edilerek ülke tarımına kazandırılmıştır.

İddia: "Tarımsal Destekler Kırsala Ulaşmıyor."

Gerçek: Kırsal Kalkınma alanında İPARD, KKYDP, Genç Çiftçi Projeleri gibi yan başlıklar altında gerçekleştirdiğimiz 25 bin Proje ve toplam 10 milyar TL hibe ödemesi ile 200 Bin yurttaşımıza İstihdam sağladık.

İddia: "Gıda denetimi önemsenmiyor."

Gerçek: Gıda güvenilirliği konusunu da, gıda arz güvenliği gibi son derece önemsiyoruz. Bakanlığımız tarafından gıda üretim ve satış ve toplu tüketim yerlerine yönelik denetim ve kontroller her geçen yıl artırılarak sürdürülmektedir. 2002 yılında 1.500 olan denetçi sayısını 6.825'e çıkararak yıllık 39 bin'lerde devraldığımız denetim sayısını da 1.124.918 olarak gerçekleştirdik. Ayrıca 2009 yılında başlatılan 174 ALO GIDA hattına bugüne kadar toplamda 2 milyondan fazla arama yapılmıştır.

İddia: "Girdi maliyetleri desteklenmiyor."

Gerçek: Gübrede % 18, karma yemde % 8 olan KDV'nin kaldırılması 2016 yılındadır. Yine mazot desteği de ilk kez 2003 yılında başlatılmış ve sadece mazotla gübreye bugüne kadar toplam 20,1 milyar TL destek verilmiştir. Nadas alanlarında ise dekara mazot maliyetinin % 50'sini Devlet karşılamaktadır.

İddia: "Şeker pancarı üretim ve verimi günden güne düşüyor."

Gerçek: 2002 yılında dekarda 4,4 ton olan verim 2019 yılı itibarıyla 6 tonun üzerine çıkarılarak % 41 artış sağlanmıştır. Şeker kotaları içerisinde % 10 paya sahip Nişasta Bazlı Şeker (NBS) kotaları 2019/2020 pazarlama yılında % 2,5'a kadar indirilerek bu bağlamda şeker pancarı üretiminde artışa gidilmiştir (kota kapsamında ilave 1,5 milyon ton şekerpancarı üretimi).

Halkımızın tükettiği şekerin tamamı yurtiçinde üretilmekte olup 2019/2020 pazarlama yılında bu şekerin % 97,5'i pancardan elde edilecektir.

İddia: "Orman yangınlarına müdahale edilemiyor."

Gerçek: Orman Yangınlarıyla Mücadele çalışmaları kapsamında oluşturduğumuz sistemle insan gücü, kara ve hava araçlarını tek merkezden yöneterek Türkiye'yi, orman yangınlarıyla mücadelede çevre ülkelere de her an yardım edebilecek güçlü bir yapıya kavuşturduk. Ülkemiz, orman yangınları ile mücadelede, Akdeniz ülkeleri arasında lider konumdadır. Kurmuş olduğumuz Erken Uyarı Sistemi ile orman yangınlarına müdahale süresini 40 dakikadan ortalama 15 dakika'nın altına düşürdük (yangına hassas bölgelerde bu süre 12 dakika). Ormanlarımızı 776 adet kuleden 24 saat gözetliyoruz. Son 10 yıllık verilere göre 2018 yılında yanan alanda % 63 azalma sağlanmıştır. Anayasa ve Orman Kanunu ile yanan alanların yeniden ağaçlandırılması ve başka amaçla kullanılmaması güvenceye alınmıştır.

İddia: "Ülkemizde yeşil alanlar ve toprak varlığımız hızla azalıyor."

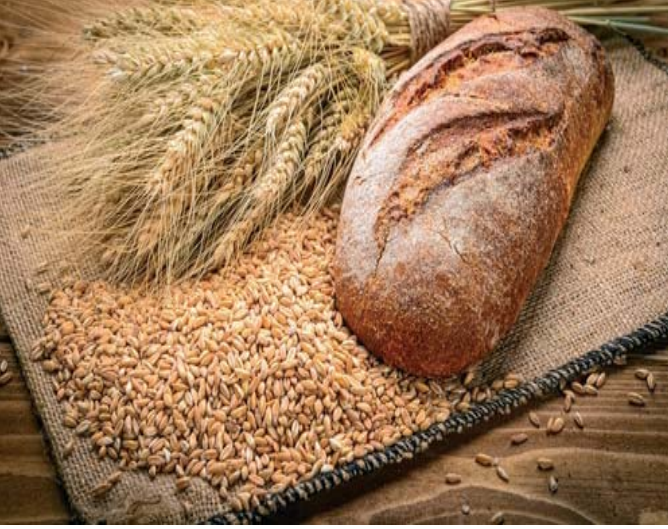
Gerçek: Son 16 yılda Dünyadaki orman varlığı azalırken, Ülkemiz orman varlığını artıran nadir ülkelere biri olmuştur. 2002 yılında orman alanlarımızdaki ağaç sayısı yaklaşık 16.1 milyar iken 2018 yılında bu sayı 21.8 milyar adete ulaşmıştır. Bugün itibarıyla orman alanımız toplam ülke alanımızın % 29'una tekabül etmekte olup; 2023 yılı orman varlığı hedefimiz 23.4 milyon hektarla ülke yüzölçümünün % 30'unu kaplamasıdır. 64 ilde toplamda 7 Milyon 155 bin hektar olan 265 adet ovamızı Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı Kararnameleri ile koruma altına aldık. Bu sayının 2023 yılına kadar 300 adede çıkarılması öngörülmüştür.

İddia: "Türkiye un ithal eder hale geldi."

Gerçek: Buğday mamulleri ihracatında ülkemiz 2002 yılında Dünyada 11.sırada iken, 2005 yılından beri Dünyada 1'inci sırada yer almaktadır. Dâhilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında olması sebebiyle, aldığımız buğdayı un, makarna, irmik vb. olarak ihraç ediyoruz. Değerde 12.4 Milyar \$ dış ticaret fazlamız, miktarda ise 14.1 Milyon ton fazlamız var.

İddia: "Gıdalarımıza GDO Denetimi

yapılmıyor."

Gerçek: Eylül 2010 tarihinde yürürlüğe giren 'Biyogüvenlik Kanunu' ve ilgili Yönetmelik hükümlerine göre yürütülmekte olan denetimler kapsamında Gıda Amaçlı GDO'lu ürün ithalatına izin verilmemektedir. İthal edilen gıda ürünleri ile ilgili olarak tamamı akredite, 57 Kamu ve Özel Gıda Kontrol Laboratuvarında GDO Tarama, 30 Kamu ve Özel Gıda Kontrol Laboratuvarında ise GDO Miktar analizleri yapılmaktadır.

İddia: "Patates ekim alanları yasaklanıyor."

Gerçek: Patates Siğili Hastalığının kimyasal mücadelesi bulunmamakta ve toprakta çok uzun süre etkileri devam edebilmektedir. Bu alanlarda ekim yapılmaya devam edilmesi durumunda diğer patates üretim alanlarına bulaşarak yayılma tehdidi bulunmaktadır. Patates üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla sadece bulaşık olan parsellerde karantina tedbirleri alınmakta ve münavebe uygulanmaktadır. Dolayısıyla Patates ekim alanları yasaklanmamakta, diğer parsellere bulaşmasını önlemek için sadece hastalığın görüldüğü parselde patates ekimi yasaklanmakta olup diğer ürünlerin ekimi serbesttir. Karantinaya alınan parsellere, hububat, baklagil, yem

bitkileri vb. ekimi teşvik edilmekte olup çiftçinin gelir kaybını önlemek için 3 yılda bir 110 TL/Da. destekleme ödemesi yapılmaktadır.

İddia: "Genetik mirasımız korunmuyor."

Gerçek: Ülkemizin genetik kaynaklarına sahip çıkmak ve atalarımızın yıllardır yetiştirdiği ürünleri gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla 'Yerel Tohum Buluşmaları' gerçekleştirildi. Çiftçilerimiz ve halk tarafından Bakanlığımıza, yerel bitki ve çeşitlerine ait 1.000'i aşan tohum bağışlandı. İzmir'deki Ulusal Gen Bankasında 3.339 türe ait yaklaşık 55.000 tohum örneği, Ankara'da ise 873 türe ait yaklaşık 50.000 tohum örneği korunmaktadır. 17 Arazi Gen Bankasında 107 türe ait yaklaşık 9.750 canlı örnek muhafaza edilmekte ve 6 Araştırma Enstitümüzde de 900 türde 100.000 soğanlı ve yumrulu doğal süs bitkisinin (geofit) muhafazası yapılmaktadır.

İddia: "Sulama yatırımları yetersiz.

Gerçek: 2003-2019 yılları itibarıyla DSİ tarafından toplam 208 Milyar TL'lik yatırım yapılmış olup son 16 yılda; 565 baraj, 553 HES, 239 İçme suyu tesisi, 1.341 sulama tesisi, 4876 taşkın kontrol tesisi, 18 atık su tesisi, 329 gölet ve 45 hayvan içme suyu göleti olmak üzere toplamda 7.966 tesis hizmete açılmıştır. Türkiye son 79 yılda 12.500 MW kurulu güce ulaşmışken, son 16 yılda mevcut kurulu gücümüzün üzerine 16.500 MW ekleyerek toplam kurulu gücümüzü yaklaşık 2,5 kat arttırdık.

İddia: "Hayvan varlığımız sürekli azalıyor."

Gerçek: Büyük Baş Hayvancılıkta 2002'den 2018'e % 80 artışla AB ülkeleri içinde 2. sırada, Küçük Baş Hayvancılıkta % 55 artışla 1. Sırada ve Toplam Hayvan sayısında yine AB ülkeleri içinde 1. sıradayız. Kanatlı Hayvan sayısı olarak artış % 43 iken Arı Kovanları sayısında % 100 artış sağlanmıştır.

UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ ZANAAT; CECİM DOKUMA

Samsun İli Ayvacık İlçesi Çarşı Köyü Çal Mahallesi'nde ikamet etmekte olan Ayşe SANÇER 53 yaşında ve uzun zamandır yörede cecim dokuması adıyla bilinen bir zanaati yapıyor.

Aslında gerek kendi köyünde ve gerekse çevre köylerde bu zanaatle ilgilenen başkaları da yok değil ancak sorduk ve öğrendik ki bu işi buralarda en iyi yapan Ayşe Hanımmış. Öyle ki Bakanlığımızdan önce buraya, başta TRT olmak üzere başka çeşitli yerel ve ulusal TV kanallarından kendisiyle söyleşi yapmak için gelenler olmuş. Yani Ayşe Hanım kameraya da mikrofona da yabancı değil. Bu anlamda çok da zorlanmadık, çekim yapılacak ortamı, tezgâhı biz daha gitmeden oluşturmuş.

Daha 15 yaşında gelin olduğunu ve kendini bildi bileli köyünde bu cecim dokumaların yapılageldiğini anlatırken, Ayşe Hanım maalesef diğer pek çoğu gibi bu zanaatin de teknoloji ve seri üretime yenilerek miadını doldurmaya başladığının da altını çiziyor. Gençler arasında rağbet görüp görmediğini sorduğumuzda ise doğrusu gençlerin pek de konuya ilgi göstermediğinden yakınıyor.

Aslında kolay iş değil. Şahit olduğumuz kadarıyla bir beden eforu ve özellikle kol gücü isteyen bu zanaat, ilmi ilmi dokunması yönüyle de takdir edersiniz ki fazlasıyla sabır istiyor. Vaktiyle bu işten kendine göre bir iyi sayılabilecek bir kazanç elde edebildiğini söyleyen ustamız; artık kendi kullanımı amaçlı dokuma işini sürdürürken, insanların cecim dokuma kilim ve seccadeler yerine modern halıları tercih ettiğini söylüyor.

Maliyet olarak özellikle ip masraflar arasında

sayılabilir. Ayşe Hanım, bunları da ilçeden temin ediyor ve satın alma aşaması sonrasında yumak haline getirme ve dokumaya hazırlık aşamasını da kendisi yapıyor. Sonra da nerdeyse 1'er metrelik yolluk benzeri uzun parçalar halinde gerçekleştirdiği dokumaları birbirine eklemek suretiyle bir kilim çıkarıyor ki bunun için gereken süreyi sorduğumuzda aralıksız yaparsa beş gün gibi bir zaman diliminde bitirebileceğini ifade ediyor.

Dolayısıyla maliyetten de ziyade işin zorluğu ve emek göz önüne alındığında bir kilim için istenen fiyat aşağı yukarı 800- 1000 TL arası oluyor ki bu durumda da alıcılar (kendilerince belki haklı olarak) diyorlar ki ; "biz o paraya gider halı alırız". Kısacası, bu zanaatin de unutulmaya yüz tutmasında birincil etken teknolojinin ve seri üretimin fiyat avantajlarını fark eden müşterinin bu pazarlara kayması dolayısıyla ürünlerin eskisi gibi rağbet görmemesi oluyor.

Her türlü olumsuzluğa rağmen Ayşe Hanım, yaptığı işten keyif alıyor ve gurur duyuyor. Kilim, seccade yanı sıra urgan gibi kullanılan mukavim şerit dokuma dışında, yeni nesil ihtiyaç ve talepler doğrultusunda heybeler ve çantalar da yapmaya başladığını ifade ediyor. Sağlık sebepleri yüzünden eskisi kadar faal olmasa da ihtiyaç duyulduğu ve talep geldiği an Halk Eğitim Merkezleri'nde zanaatin öğretilmesi ve sonraki kuşaklara aktarılması açısından elinden geleni yapacağını ifade ediyor.

Biz de ekibimiz olarak kendisine, sevdiği ve en iyi şekilde yaptığı bu işi sürdürebileceği nice sağlıklı yıllar dilerken gösterdiği misafirperverlik ve ayırdığı zaman için kurumumuz adına teşekkür ediyoruz.

Haber: Hatice OLGUN
Fotoğraflar: Recep YAPINCAK

3. TARIM ORMAN ŞURASI SONUÇ BİLDİRGESİ

Tarım Orman Şûrası Sonuç Bildirgesi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklandı. Buna göre;

1) Tarım ve orman politikalarının; stratejik üretim ve sürdürülebilirlik ilkeleri temel alınarak oluşturulması, bütüncül ve entegre bir yöntemle hayata geçirilmesi,

2) Tarım sektörünün yapısını iyileştiren, doğal kaynakları ve çevreyi koruyan, en az üç yıllık dönemi kapsayacak, aktif çiftçi odaklı, üretim, kalite, ulaşılabilir fiyatlar ve sürdürülebilirliği esas alan yönlendirici bir destekleme sisteminin oluşturulması,

3) Tarımsal işletmelerde küçük, orta ve büyük ölçekli işletme tanımlarının yapılarak faaliyetlerin planlanması,

4) Sürdürülebilirlik, verimlilik ve rekabet ilkelerine dayalı, birim sudan maksimum faydayı sağlayacak, tarımsal üretim planlamasının bir devlet politikası haline getirilerek güvence altına alınması,

5) Arazi toplulaştırma ve sınıflandırma projelerinin hızlandırılarak on yıl içerisinde tamamlanması, toprak bilgi sistemine dayalı tarımsal arazi kullanım planlarının hazırlanması,

6) Atıl tarım arazilerinin üretime kazandırılması için arazi bankacılığı ve birlikte üretim gibi alternatif modellerin oluşturularak yaygınlaştırılması, miras mevzuatı geliştirilerek tarım arazilerindeki intikal sorununun çözülmesi,

7) Uzun vadede ortaya çıkabilecek olan risklerin bertaraf edilmesi, ürün çeşitliliği, dış ticarete sürekliliği sağlama, ürün maliyetlerinin düşürülmesi ve en önemlisi

Jeopolitik siyaset açısından yabancı ülkelerde stratejik anlamda üretimin teşvik edilmesi için arazi kiralamalarının devam edilmesi, uluslararası tarım ve orman faaliyetlerinin kurumsal altyapıya kavuşturulması,

8) Tüm ilgili kurum ve kuruluşlarla etkin işbirliği yapılarak tohumdan sofraya dijital değer zincirinin kurulması, tarım sayımının yapılması ve güncellenebilir veri tabanının oluşturulması,

9) Serbest piyasa düzeni içerisinde tarımsal ürünlerde fiyat spekülasyonlarının önüne geçilmesi için stok takip sisteminin oluşturulması, gıda depolarında izlenebilirliğinin sağlanması,

10) Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuğu kapsamındaki ürünlerin artırılması, sistemin geliştirilmesi, lisanslı depo işletmelerince tarım ürünlerine dayanarak oluşturulan elektronik ürün senetleri ticaretinin yaygınlaştırılması,

11) Aile işletmeciliğinin sürdürülebilirliğini sağlamak için kadın ve gençlerde girişimciliğin desteklenmesi,

12) Bitki ve hayvan hastalıkları ile etkin mücadelede yerli ilaç ve aşı üretiminin teşvik edilmesi,

13) Buzağı ölümleri ve döl verimi istatistiklerinde uluslararası ortalamalara ulaşılması,

14) Kırmızı et sektöründe küçükbaş hayvan eti tüketiminin özendirilmesi ve pazar payının artırılması,

15) Küçük ve büyükbaş hayvancılıkta halk elinde ıslah ve benzeri projelerle yerli ırklarımızın muhafaza ve ıslahına yönelik çalışmaların artırılması,

16) Mera hizmetlerinin yürütülebilmesi, mera niteliği taşıyan alanların tespit ve tahdit çalışmalarının

ivedilikle tamamlanması, üreticiler ve üretici örgütlerine tahsis edilmesi, mera ıslahında kullanılacak bitki tohumları geliştirme çalışmalarının teşvik edilmesi,

17) Büyükşehir belediyelerinde mahallelerin kırsal ve kentsel olarak yeniden yapılandırılması, kırsal mahallelerde köy tüzel kişiliği yapısının korunması, kırsal yaşamın Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde bütüncül ve entegre bir bakış açısıyla koordine edilmesi,

18) Su ürünlerinde balık işleme sektörünün geliştirilmesi, pazarlama ve marka tescilinin desteklenmesi, ihracatın ve yerli tüketimin artırılması,

19) Yetiştiricilikte ve avcılıkta alternatif su ürünleri türleri ile üretim ve verimliliğin sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde artırılması,

20) Tarımsal verimliliğin artırılması ve kaynakların daha etkin kullanılması için bilişim teknolojisini tarım sektörüne entegre ederek Akıllı Tarım Uygulamalarının yaygınlaştırılması, Akıllı Tarım konusunda yetişmiş çiftçi/mühendis/ara eleman sayısının özel programlar uygulanarak artırılması,

21) Sertifikalı tohum kullanımının yaygınlaştırılması çalışmalarına devam edilmesi,

22) Ülkemizin yerel hazinesi olan ata (yerel) tohum çeşitlerinin korunması, geliştirilmesi ve ticarete kazandırılması,

23) Gıda ve yem güvenliği, halk sağlığı, bitki sağlığı, hayvan sağlığı ve refahını sağlamak amacıyla tohumdan sofraya tüm zincirde etkin bir izlenebilirlik sağlanması ve denetim sisteminin etkinliğinin artırılması,

24) Tarım ve ormancılıkta İklim değişikliği ile önemi daha çok artan meteorolojik bilginin üretimin her aşamasında etkin kullanılması, iklim değişikliğinin etkilerini izlemeye ve araştırmaya yönelik faaliyetlerin artırılması ve olası etkileri engellemeye yönelik eylem planlarının geliştirilmesi,

25) Toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir yönetim ilkeleri çerçevesinde kullanılması, korunması ve izlenmesinin sağlanması,

26) Ülkemiz su kaynaklarının daha etkin ve daha verimli yönetilebilmesi, ihtiyaç duyulan hukuki alt yapının sağlanabilmesi amacıyla Su Kanununun çıkarılması,

27) Yeni sulama yatırımlarının ve rehabilitasyon projelerinin önümüzdeki 25 yılda tamamlanması, tarımda suyun etkin ve verimli kullanılmasının sağlanması,

28) Ar-Ge ve inovasyonda kaynakların daha etkin kullanılması için kamu, özel sektör ve üniversite-

leri de kapsayacak yeni bir kurumsal altyapının oluşturulması,

29) Tarım ve ormancılıkta yerli genetik kaynakların ve biyoçeşitliliğin tespit, korunma, ıslah ve yaygınlaştırılması çalışmalarının artırılması,

30) Tarım ve orman ürünlerinde kalite ve standardizasyon çalışmalarının tamamlanması, sertifikasyon çalışmalarının yaygınlaştırılması,

31) Ülkemizde yetiştirilen ve uluslararası piyasalarda yüksek oranda talep gören tarım, gıda ve ormancılık ürünlerinde ihracat gelirlerini arzu edilen seviyelere çıkarmak için marka, kalite, standardizasyon, tanıtım ve özendirme çalışmalarının desteklenmesi, dünya üretiminde lider konumda bulunduğumuz ürünlerin tanıtım faaliyetlerinin profesyonel düzeyde yapılması ve pazar paylarının artırılması,

32) Tarım ve ormancılıkta iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının yaygınlaştırılması,

33) Tarım ve ormanla ilgili tüm mevzuatın bütüncül olarak değerlendirilmesi, yalın ve çelişkisiz bir mevzuat yapısının oluşturulması,

34) Kayıt, nakliye, hayvan pazarları ve mezbaha alt yapımızın yenilenerek, hayvan hareketlerinde etkin kontrolün sağlanması,

35) Tarımsal girdi ve finansman ihtiyacını karşılayan sözleşmeli bitkisel ve hayvansal üretim modellerinin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması,

36) Arı ürünleri üretiminde verimliliğin artırılması ve katma değerli arı ürünlerinin çeşitlendirilmesi, bal harici ürünlerin eğitimlerinin yaygınlaştırılması, tüketimi-

nin artırılması

37) Atık yönetimde sıfır atık hedefine ulaşmak için geri dönüşüm tesislerinin artırılması, atıkların değerlendirilmesine yönelik Ar-Ge projelerinin desteklenmesi,

38) Coğrafi işaretli ürünler, markalaşma ve katma değerli üretim ile pazar çeşitliliğinin artırılması, coğrafi işaretlerin yönetim ve denetleme süreçlerinin gözden geçirilerek mevzuatın tamamlanması,

39) Kadastro keskinleşen ormanların tapuya tescilinin tamamlanarak, orman sınırı dışına çıkarılacak yerlerin tayin ve tespiti (2/B) çalışmalarında yaşanan mülkiyet sorunlarının giderilmesi,

40) Uluslararası standartlara uygun Ulusal orman envanterinin tamamlanması,

41) Ülkemizin uluslararası arenada orman fidanı üretim ve pazarlama merkezi haline getirilmesi,

42) Ahşap kullanımının yaygınlaştırılması, yapısal ahşap standartlarının belirlenmesi ve ahşap yapı mevzuatının düzenlenmesi,

43) Doğal kaynakların ve biyolojik çeşitliliğin tespit, korunma, geliştirme ve izleme çalışmalarının sürdürülmesi,

44) Orman köylülerinin gelir seviyelerinin artırılması için odun dışı orman ürünlerinin çeşitlendirilmesi ve tarımsal ormancılığın teşvik edilmesi,

45) Tarımsal üretimde ve ormancılık faaliyetlerinde yenilenebilir enerji sistemleri kullanımının yaygınlaştırılması,

46) Başta çiftçilik olmak üzere Tarım ve Ormancılık sektöründe yürütülen faaliyetler için meslek standartlarının oluşturulması, çiftçilik mesleki eğitim kurumlarının açılması ve eğitim alan gençlerin teşvik edilmesi, tarım ve ormancılıkta mesleki eğitimin geliştirilmesi,

47) Organik ve organomineral gübre üretiminin ve kullanımının teşvik edilerek kimyasal gübre ithalatının ve çevre kirliliğinin azaltılması, biyolojik ve biyoteknik mücadelenin yaygınlaştırılması,

48) Üretici Örgütlerinin girdi temini, üretim ve pazarlama aşamalarında etkinliklerinin artırılması için yönlendirilmesi,

49) Gıdada bilgi kirliliğinin tanım ve çerçevesinin belirlenmesi, bilgi kirliliği çıkaranlara cezai yaptırım uygulanması için yasal mevzuatın çıkarılması,

50) Beslenme okuryazarlığının artırılması,

51) Gıda kayıp ve israfının önlenmesi-

ne yönelik ulusal politikaların geliştirilmesi, ulusal ve uluslararası iş birliklerinin artırılması,

52) Gıdada taklit ve tağşiş cezalarının etkin caydırıcılığı için mevzuatta düzenleme yapılması,

53) Deneyim ve teknik bilgi değişimi amaçlı uluslararası projelerin teşvik edilmesi,

54) Orman içi ve kenarındaki mesken ve işyeri ruhsatlandırılmalarında yangın güvenliği açısından gerekli yasal düzenlemelerin oluşturulması,

55) Orman yangınlarına müdahalede yüksek teknoloji ve yapay zekâ uygulamalarının kullanılması,

56) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen tarım ve ormancılık faaliyetlerinde denetimli serbestlik kapsamında kamuya yararlı işte çalışma cezası alan hükümlülerin kullanılması,

57) Çölleşme ve erozyonla mücadelenin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi; uluslararası kuruluşlarla etkin işbirliği yapılması,

58) Tarım sektörünün en önemli problemi olan risk ve belirsizliğin azaltılması için gelir garantili ürün sigortasının çıkarılması,

59) Tarım, orman ve suyun yönetiminin aynı çatı altında toplanmasından doğan sinerjinin bölgesel dinamiklerle en etkin şekilde ekonomiye yansıtılması için bölge veya havza bazlı yönetim modeline geçilmesi,

60) Bir sonraki Tarım Orman şurasının 2024 yılında toplanması önerilmiştir.

ÇKS 2020 Üretim Sezonu Kayıtları Başlıyor

üretim için bu Tebliğde belirtilen destekleme ödemeleri yapılmaz.' hükmü ile 2018 yılından itibaren bitkisel üretim destekleme lerinden yararlanmada münavebe şartı getirilmiştir.

Bu nedenle 2018 ve 2019 üretim yıllarında aynı ürünü yetiştirmiş ve 2020 üretim sezonunda da aynı ürünü yetiştirmeyi planlayan üreticilerimiz, Tebliğin ilgili maddeleri gereğince hem mazot/gübre desteğinden hem de varsa fark ödemesi desteklemeleri gibi diğer bitkisel üretim desteklemelerinden faydalanamayacaktır.

Üreticilerimizin mağduriyet yaşamaması ve 2020 yılı Bitkisel Üretim Desteklerinden faydalanabilmeleri için en geç 30 Haziran 2020 tarihi

mesai bitimine kadar ÇKS kayıtlarını güncellemeleri önem arz etmektedir.

Bu vesileyle yeni üretim sezonunun çiftçilerimize hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum."

İl Müdürü vekilimiz Bayram AY 2020 yılı üretim sezonu Çiftçi Kayıt Sistemi kayıtlarının başlaması hakkında bir açıklamada bulundu:

"Üreticilerimizin 2020 yılı Tarımsal Desteklerinden faydalanabilmeleri için 2020 üretim sezonunda daha önce kayıtlı olan üretimini yapacakları ürünleri ÇKS de güncellemeleri, kaydı olmayanların ise yeni kayıt yaptırılmaları gerekmektedir.

2020 üretim sezonu için ÇKS ne yeni kayıt veya kayıt güncelleme işlemleri için 1 Eylül 2019- 30 Haziran 2020 tarihleri arasında İlçe Müdürlüklerine müracaat edilebilecektir.

8 Haziran 2018 tarih ve 30445 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2018/17)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2018/27) in 22 inci maddesi 1 nci fıkrasının (kk) bendinde yer alan '2018 üretim yılından başlamak üzere, örtüaltı üretimler ve çeltik hariç olmak üzere bir parselde aynı tek yıllık bitki arka arkaya üç kez ekilirse, üçüncü

Güneş Enerji Sistemli Çadır Dağıtımı Gerçekleştirildi

önem vererek, daha anlamlı kaynaklar tahsis etme niyetindeyiz. Bu anlamda yapacağımız projeler, Samsun'a değer katacaktır" şeklinde konuştu.

Samsun'un küçükbaş hayvan varlığı bakımından Türkiye'de 55. sırada yer aldığını açıklayan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü Bayram AY, şunları söyledi: "Samsun olarak 230 bin küçükbaş hayvan varlığı ile Türkiye'de 55'inci sıradayız. Ülkemizin kırmızı et üretiminin artırılmasında küçükbaş hayvan yetiştiriciliği de katkıda bulunmaktadır. İlimizde 2 yıldır DOKAP tarafından desteklenen Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğinde Yaşam Standartlarının Geliştirilmesi Projesi ile mera ve yaylacılık faaliyetlerinin geliştirilmesi, sürdürülebilirliğinin sağlanması ve bu sayede ailelerin elde ettikleri ürünlerin kalitesinin ve

İl Müdürlüğümüz Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğümüzce projelendirilen ve DOKAP tarafından finanse edilen 'Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğinde Yaşam Standartlarının Geliştirilmesi Projesi' kapsamında Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği üyesi olan 90 adet küçükbaş hayvan yetiştiricisine "Güneş Enerji Sistemli Göçmen Çadırı Dağıtımı" gerçekleştirilerek yetiştiricilerimize temsili çekleri Valimiz Sayın Osman KAYMAK, Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Mustafa DEMİR ve DOKAP Başkanı Sayın Yusuf MENGİ, Tarım Kredi Kooperatifleri Samsun Bölge Müdürü Sayın Erol APAYDIN ve İl Müdürlüğümüz Sayın Bayram AY tarafından takdim edildi.

Bugüne kadar çeşitli kurumlara 2,7 milyar TL tahsis ettiklerini dile getiren DOKAP Başkanı Yusuf MENGİ; "2014-2018 yıllarını kapsayan bir eylem planı çerçevesinde yürüttüğümüz bölgesel kalkınma programında doğrudan DOKAP kaynaklarıyla acil müdahale alanı olarak gördüğümüz bu tür projeleri desteklemekle ilgili bir önceliğimiz var. Samsun'da bugüne kadar eylem planı kapsamında 2,7 milyar gibi bir rakamı çeşitli kamu, kurum ve kuruluşlarına plan üzerinde tahsis etmiş olduk. DOKAP kaynaklarından Samsun'a tahsis ettiğimiz rakam ise 60 milyon gibi bir rakama tekabül ediyor. Şimdi 2'inci planlama dönemine geçiyoruz. 2021-2023 perspektifi ile hazırlayacağımız eylem planında bu tür öncelikle müdahale edeceğimiz ihtiyaç alanlarına daha çok

verimlerinin yükseltilmesi ile aynı zamanda bu işle uğraşan insanların gelir seviyesinin artırılması amaçlanmaktadır. Proje ile Samsun'da faaliyet gösteren küçükbaş hayvan yetiştiricileri ile yılın 6-7 ayını geçirdikleri yaylalarda elektrik ve barınma ihtiyaçlarını karşılamak üzere güneş enerjisinden elektrik üreten bir sisteme ve çadıra kavuştular. Bu sayede hayat standartlarında bir kayıp olmayacak, yetiştiricilik faaliyetlerine devam ederek, sosyoekonomik olarak gelişmelerini sağlayabileceklerdir. Aynı zamanda proje ile gençlerin istihdamının artırılması hedeflenmektedir."

Şarbon Salgın Yönetimi ve Saha Tatbikatı

İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından, 24-26 Eylül 2019 tarihlerinde İl/ilçe Müdürlüklerimizde görevli Veteriner Hekimlere yönelik 'Şarbon Hastalığı Salgın Yönetimi ve Saha Tatbikatı' konulu eğitim toplantısı düzenlenmiştir.

Toplantıya İl Müdürü Bayram AY, Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Karantina Daire Başkanlığı Uzmanları, Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER, Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğünde görevli uzmanlar, İl ve İlçe Müdürlüğü personelleri katıldı.

Toplantı ile ilgili açılış konuşmasını yapan İl Müdürü Bayram AY "Şarbon Hastalığı hayvanlarda ani ölümlerle şekillenen, salgın özellikte olmayan bakteriyel bir hastalıktır. Zoonoz bir hastalık olan şarbon insan sağlığı için tehlike oluşturmaktadır. İnsan sağlığı açısından tehlike arz eden ve ölümlere sebep olan bu hastalıkla mücadelede Veteriner Sağlık çalışanları aşılama, kordon, karantina ve eğitim çalışmaları yürütmektedir. Toplantının ilimize hayırlı olmasını dilerim." dedi.

Toplantının İlk gününde Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünden Veteriner Hekim Ömer Faruk BİLGİÇ ve Dr. Anıl DEMELİ Dünyada ve Türkiye Şarbon, Şarbonun Korunma ve Mücadele Prensipleri, Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğünden Veteriner Hekim Dr. Ayhan AKMAN Şarbon Hastalığı Teşhisi, Numune Alma ve Gönderme Teknikleri ile ilgili sunum gerçekleştirmiştir. Soru ve cevap kısmının ardından teorik eğitim tamamlanmıştır. Toplantının 2. gününde 4 farklı senaryo ile grup çalışması yapılmış ve öğleden sonraki oturumda grupların sunumları gerçekleştirilmiştir. Tatbikatın 3. gününde Çarşamba ilçesinde bulunan süt işletmesinde Saha Similasyon Egzersizi yapılmış ve katılımcılara sertifikaların takdim edilmesi ile toplantı sona ermiştir.

Bafra ile Antalya'dan Gelin Kardeş Olalım Projesi

Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz'de Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile birlikte yürütülen 'Gelin Kardeş Olalım Projesi'nin birinci yılı değerlendirme toplantısı yapıldı.

Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü toplantı salonunda gerçekleştirilen toplantıda, proje kapsamında yer alan kontrollü örtü altı yetiştiriciliği konusunda Türkiye genelinde seçilen 17 ilçeden biri olarak Antalya ile kardeş ilçe olan Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz geçen bir yılda yapılan çalışmaları değerlendirdi.

Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz ve Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile imzalanan protokol sonrası çiftçiler eğitimleri sürerken, proje 2021 sonuna kadar devam edecek. Proje boyunca örtü altı üretim yapılan alanların artırılması, mevcut yetiştiricilik yapılan alanda verim ve kalite artışının sağlanabilmesi için Bafra İlçe Müdürlüğümüz ekipleri çiftçilere teknik

bilgi aktarımına, demonstrasyon çalışmalarına ve diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliğine devam etmektedir.

Yılbaşı Nedeniyle Alkollü İçki Denetimi

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ekipleri, alkollü içki denetimi gerçekleştirdi. Yaklaşan yılbaşı nedeniyle İl Tarım ve Orman Müdürümüz Bayram AY öncülüğünde alkollü içki satış yerlerine yönelik denetim çalışmaları yapıldı.

Titizlikle yapılan kontrollerde işyerlerinin TAPDK belgeleri incelendi. Denetimlerde, alkollü içki numunesi Laboratuvarında kontrol edilmek üzere alındı. Bandrolsüz alkollü içki satın alınmaması ve alınacak alkollü içkilerin TAPDK belgeli iş yerlerinden alınması konusunda çevre-deki vatandaşlar bilgilendirildi.

İl Müdürü AY, denetimlerin ardından yaptığı açıklamada; Samsun ve ilçelerinde 454 adet perakende alkollü içki satış yeri, 153 adette açık içki sunumu yapılan işletme bulunmakta olduğunu bildirdi. İl Müdürümüz ayrıca; Yeni yıla girerken vatandaşların sağlıklı ve güvenilir gıdaya ulaşmasının kendileri için önemli olduğunu belirtirken tüketicilerin olumsuz gördükleri durumlarda

Bakanlığımız ALO 174 hattına ihbarda bulunmalarını isteyerek İl ve İlçe Müdürlüklerimizde görevli toplam 177 gıda denetçimizle gıda güvenliği hizmetlerini icra etmekte olduğunu ifade etti.

Yükümlülere Basıncı Sulama Sistemleri Eğitimi

İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, Çarşamba Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, İş-Kur Çarşamba Hizmet Merkezi ve Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü işbirliği ile Denetimli Serbestlik Yükümlülere İçin 15 gün sürecek Basıncı Sulama Sistemleri Kursu başladı.

İnfaz hizmetlerinin başarılı bir şekilde yürütülebilmesi, yükümlülerin yeniden suç işlemelerinin en aza indirilmesi ve topluma kazandırılmalarının sağlanması amacıyla gerek kararlarının infazında gerek yükümlülerin meslek edinmeleri ve gerekse hayata hazırlanmalarında

kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kurumlar ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliğine gidilmektedir. Bu bağlamda Çarşamba Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, İş-Kur Çarşamba Hizmet Merkezi ve Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü işbirliği ile 20 yükümlünün katılacağı ve 15 gün sürecek olan "Basıncı Sulama Sistemleri Kursu" Denetimli Serbestlik Müdürlüğü konferans salonunda bugün itibarıyla başladı.

İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü teknik ekipleri tarafından verilecek olan kursun açılış programında konuşan Denetimli Serbestlik Müdürü Canan SOĞUKPINAR: "Müdürlük olarak yükümlülerimizin sadece infaz işlemlerini değil, onların yeniden suç işlemelerini engelleyecek her türlü destek mekanizmalarının hayata geçirilmesini için de çalışıyoruz. Onların toplumla bütünleşmesi ve hayata katılımları yönünde ihtiyaç duydukları her türlü program, seminer ve mesleki eğitimleri hazırlamak işimizin oldukça önem verdiğimiz bir bölümüdür. Bu hem yükümlülerimize hem de dolaylı olarak içinde yaşadıkları topluma önemli katkılar sağlamaktadır. Bu anlamda emeği geçen ve işbirliği yaptığımız başta İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü olmak üzere; İş-Kur Çarşamba Hizmet Merkezi ve Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğümüze yükümlülerimiz adına teşekkürlerimizi sunuyoruz" dedi.

“Denetim Seferberliği” İlimizde de Sürdürülüyor

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Ankara, İstanbul, İzmir, Erzurum, Gaziantep, Samsun, Antalya başta olmak üzere 81 il ve ilçelerinde gıda güvenilirliği-ne yönelik “denetim seferberliği” başlatılmıştır.

Gıda zincirinin tüm aşamalarında tüketici sağlığının korunması ve güvenilir gıda arzının sağlanması amacıyla 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında yürütülecek denetimler 25-30 Aralık 2019 tarihleri arasında 1 hafta boyunca yapılacaktır.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve ilimize bağlı yetkilendirilmiş İlçe Müdürlüklerimizde çalışan 176 gıda kontrol görevlisi tarafından yürütülmekte olan “ürün bazlı” denetimleri ilk olarak et ve et ürünleri üretim işletmelerinde başlamış olup yapılan çalışmalara bizzat İl Müdürümüz Bayram AY katılmıştır.

Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü’nün 22.11.2019 tarihli Denetim Seferliği konulu yazısında belirtilen denetim programı çerçevesinde Et ve Et Ürünleri Üreten, Süt ve Süt Ürünleri Üreten, Ekmek ve Ekmek Çeşitleri ile Unlu Mamul Üreten İşyerleri, Kasap

ve Şarküteri ile Bakkal, Market, Büfe vb. İşyerleri, Okul Kantinleri ve Yemekhaneleri ile Lokanta-Restoran, Dönerci, Fast-food vb. Toplu Tüketim Yerleri olmak üzere titizlikle devam ettirilecektir.

2019 Yılında 18.658 Adet Denetim ve Kontrol Gerçekleştirildi

Tarım ve Orman İl Müdürümüz İbrahim SAĞLAM, İlimizde gerçekleştirilen gıda ve yem denetimleri ile ilgili yaptığı açıklamada “İl ve İlçe Müdürlüklerimiz, 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu doğrultusunda tarladan sofraya gıda zincirinin tüm aşamalarında vatandaşlarımızın sağlığının

korunması ve güvenilir gıda arzının sağlanması amacıyla;

İl ve İlçe Müdürlüklerimizde görevli 168 adet gıda kontrol görevlisiyle 2019 yılı içerisinde 12.172 adet gıda işletmesine yönelik, gerek rutin olarak, gerekse ihbar ve şikayet üzerine 18.658 adet denetim ve kontrol gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu denetimler neticesinde, 992 adet gıda ve yem numunesi alınmış ve denetimlerde uygunsuzluk görülen işletmelere 5996 Sayılı Kanun kapsamında 185 adet idari işlem karşılığında 1.700.437.TL idari para cezası uygulanmıştır.

Vatandaşlarımız tarafından Alo 174 Gıda hattına yapılan ihbarlar neticesinde 2019 yılı içerisinde 689 bildirim alınmış, yapılan denetimlerde sonucunda olumsuzluk tespit edilen 49 işletmeye idari para cezası uygulanmıştır.

Tüketicilerin asıl denetçi olduğunu belirten İl Müdürümüz tüm vatandaşlarımıza Alo174 Gıda Hattına müracaatta bulunarak görmüş oldukları aksaklıkları bildirebileceklerini de sözlerine ekledi.

Bafra'da 4. Çeltik Hasat Etkinliği Yapıldı

Bafra'da bu yıl 4.'sü düzenlenen Çeltik Hasat Etkinliği, Bafra Kaymakamlığı ve Ziraat Odası tarafından gerçekleştirildi. Düzenlenen tören Samsun Valisi Osman KAYMAK, Samsun Milletvekilleri Orhan KIRCALI, Erhan USTA ve Bedri YAŞAR, Alay Komutanı, Bafra Kaymakamı Cevdet ERTÜRKMEN, Bafra Belediye Başkanı Hamit KILIÇ, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü Bayram AY, TMO İl Müdürü, Tarım Kredi Bölge Müdürü, Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürü Ahmet DURSUN, Ziraat Odası

Başkanı Osman TOSUNER, Samsun İlçelerinin Ziraat Odası Başkanları, Sivil Toplum Kuruluşları temsilcileri ve çiftçilerin katılımıyla şenlik havasında gerçekleşti.

Ziraat Odası Başkanı Osman TOSUNER bu yılın çeltik ve tüm tarım ürünlerimiz için bereketli bir yıl olmasını dileyerek etkinliğin açılış konuşmasını yaptı. Sonrasında konuşan Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürü Ahmet DURSUN; "Çeltik yetiştiriciliği 2007 yılında 50.717 dekar iken 2019 yılında bu rakam yaklaşık %130 artışla 129.870 dekara ulaşmıştır. İlçemizde ortalama çeltik verimi çeşit özelliğine bağlı olarak dekara 800 kg'dır. Son yıllardaki çeltik çeşitliliğinin artması dekara verimde de artış sağlamıştır. İlçemizde ortalama verim 800 kg olduğundan 103.896 bin ton çeltik üretimi gerçekleşmektedir. Çeltiğin satış fiyatı çeşit özelliğine göre değişmekle birlikte ilçe ekonomisine yaklaşık 300-350 milyon TL'lik bir katkı sağlamaktadır. Bu durum çeltik yetiştiriciliğinin Bafra ekonomisi için ne kadar önemli olduğunun bir göstergesidir." dedi.

Konuşmaların ardından protokol tarafından çeltik hasadı başlatılırken, yapılan ikramların ardından etkinlik son buldu.

2019 Yılı Çeltik Hasat Sonu Değerlendirmesi

Samsun'da 2019 yılı çeltik hasadının sona ermesi vesilesiyle bir değerlendirme yapan İl Müdürlüğümüz Bayram AY şunları söyledi:

"İlimiz, çeltik yetiştiriciliğinde Ülkemizde sahip olduğu % 15 pay ile Edirne ilimizden sonra ikinciliği elinde bulundurmaktadır. İlimiz için önemli bir paya sahip çeltik hasadının titizlikle yapılması, hasat esnasında yaşanacak kayıpların önlenmesi hususunda büyük önem arz etmektedir.

10 Eylül 2019 tarihinde Çarşamba İlçemizde başlayan çeltik hasadı; Terme, Yakakent, Tekkeköy, Salıpazarı, Alaçam ve Ondokuzmayıs ilçelerimizde de yapılarak, 28 Ekim'de Bafra ilçemizde sona ermiştir.

İlimizde bu yıl toplam çeltik ekiliş alanı 18.105 ha. olup tamamı biçerdöverle hasat edilmiştir. İl genelinde toplam 51 kontrolör ile 8 ilçede yapılan biçerdöverle çeltik hasadında 156 kontrol sonunda ortalama çeltik verimi 787 kg/ da, biçerdöverle hasat edilen ürün miktarı 142.476 ton ve dane kayıp oranı % 1,30 kg/da olarak tespit edilmiştir.

Bu değerlere göre İlimizde 2019 yılı çeltik hasa-

dında biçerdöverle hasatta müsaade edilen % 2'lik dane kayıp sınırı göre ilimiz ekonomisine 2.822.450 TL kazanç sağlanmıştır.

Bu vesileyle çiftçilerimizin ürününün bol, kazançlarının bereketli olmasını dilerim."

Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Protokol Toplantısı

Cumhurbaşkanlığımızın Birinci 100 Günlük İcraat Programı' kapsamında "Kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve görünürlüklerinin artırılması" hedeflenerek 30 Ekim 2018 tarihinde Bakanlığımız, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan Protokol kapsamında oluşturulan Çalışma Grubu tarafından yapılan çalışmaların tanıtımı ve faaliyetlere ilişkin toplantı 07.11.2019 tarihinde Bafra İlçesinde yapıldı.

Bafra Tarım İlçe Müdürlüğü Toplantı salonunda düzenlenen Toplantıya; Bafra Kaymakamı Cevdet ERTÜRKMEN, Proje Paydaşı Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Tekin BALCI, Tarım ve Orman İl Müdürü Bayram AY, Ticaret İl Müdürü Cemil KOCAOĞLU ve Bafra İlçesinde bulunan Kadın Çiftçilerle çeşitli Sivil Toplum Kuruluşu üyeleri katıldı. Tarım ve Orman İl Müdürümüz Bayram AY konuşmasında; Sermayesi yeteri kadar güçlü olmayan herkesin gerek şehirde gerekse kırsal alanda birlikte hareket etmek durumunda olduğunu, ilimizde Bakanlığımıza bağlı 82 kooperatifimizin mevcut bulunduğunu, bunun yanında henüz bir kadın kooperatifimizin de olmadığını belirtti. Kadınların

daha çok dernekleşmeyi tercih ettiklerini, fakat ekonomik oluşum olan kooperatifleşme sistemine dâhil olmak zorunda olduklarını ifade etti.

Ardından, Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğünden Ziraat Mühendisleri Erkan ALTINIŞIK ve Mustafa ŞEN tarafından 'Kooperatifçilik ve Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri' konulu sunum yapıldı. Sonrasında ise Ticaret İl Müdürlüğü'nden Gülbin ARSLAN ve Hatice SARAL tarafından bir bilgilendirme yapıldıktan sonra etkinlik sona erdi.

Dünya Kadın Çiftçiler Günü

Kadınların öteden beri tarımsal alanda, kaynakların sürdürülebilir kullanımında, gıda üretimi ve güvenliğinde sahip oldukları önemli konumdan hareketle Dünya Çiftçi Kadınlar Günü olarak ilan edilen

15 Ekim, ülkemizde de bu isimle kutlanmaktadır.

Bu konuda bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekilimiz Bayram AY, kutlanmakta olan 15 Ekim Dünya Çiftçi Kadınlar Günü'nü tebrik ederek şunları söyledi:

"Kurumumuz, kırsal alanda kadın gücünün tarımsal üretim açısından önemini ve kıymetini bilmekte ve bu doğrultuda çalışmalarına devam etmektedir. Bakanlığımız, özellikle de son yıllarda tarımsal alanda verilen aynı ve nakdi destekler konusunda kadın çiftçileri öncelemiş, sadece Genç Çiftçi Proje Desteklerinin % 70'i kadın üreticilere yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Yine son yıllarda 'Kadın Çiftçiler Yarışıyor' gibi ailenin temeli kadını esas alan faaliyetler, geziler, kurslar, organizasyon ve örgütlenme imkânları da devreye sokularak kadın çiftçilerimize pozitif ayrım uygulanmıştır."

2019 Yılı Değerlendirme Toplantısı

İl Müdürlüğümüze ait 2019 yılı çalışmalarının değerlendirilmesi ve yan ısıra 2020 yılı faaliyetlerinin de planlaması amacıyla, 05.12.2019 tarihinde Zirai Karantina Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda bir araya gelinerek bir bilgi alış verişi gerçekleştirildi.

Açılış konuşmasını yapan İl Müdürümüz Bayram AY; Kurumumuzun çok geniş kitlelere hitap ettiğini ve ilimizde yaşayan yaklaşık bir buçuk milyon insanın hayatlarına bir şekilde dokunduğunu söyledi. Bu kadar farklı alanlarda yapılan çalışmalarda başarılı ve güzel bir yıl geçirdiğimizi belirterek, emeği geçen tüm çalışanlara teşekkürlerini iletirken, bunun yanında hayatın her döneminde olabileceği gibi çalışmalarımızda olumsuz sonuçlar doğuran problemliler de olmuş olabileceğini belirterek "İşte biz de bunları çözmek için varız." Dedi.

İl Müdürü Bayram AY; çalışmalarımızın geniş kitlelere duyurulması açısından, tanıtım ve yayın

çalışmaları içeren enformasyon çalışmalarını hep birlikte daha etkin yürütmemiz gerektiğini de hatırlattı.

İl ve İlçe Müdürlerinin katılım sağlayarak yıl içerisinde yürüttükleri faaliyetlerle ilgili sunumlarını yaptıkları Toplantı karşılıklı görüş alışverişi ile sona ermiştir.

OKA Destekli Manda Sütü İşleme Tesisi

Veteriner Hekim Turgut GÜLER'in Koordinatör olduğu ve Veteriner Hekim Ersel Reha EREN ile Ziraat Mühendisi Nazlı SAYAR YAPAR tarafından hazırlanan Proje, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ile Samsun Damızlık Yetiştiricileri Birliği ortaklığında yürütülecektir.

Projenin toplam katkı miktarı 493.354,97 TL olup Samsun İlimiz Bafra ilçesinde kurulacak Manda Sütü işleme üretim ve pazarlama tesisi ile Mozzarella peyniri ve dondurma ürünleri yapılması ve satışı amaçlanmakta ve buradan elde edilecek ürünlerle manda sütüne katma değer kazandırılarak üreticinin de manda yetiştiriciliğine ilgisinin artırılması hedeflenmektedir.

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın 2019 teklif çağrısı olan "Kırsal Kalkınma ve Tarımda Dönüşüm Mali Destek Programı" kapsamında Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan Manda Sütü İşleme, Üretim ve Pazarlama Projesi, OKA tarafından onaylanmış ve 10.12.2019 tarihinde de Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nda OKA Genel Sekreteri Mevlüt ÖZEN ve Tarım ve Orman İl Müdürümüz Bayram AY tarafından imzalanmıştır.

Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü

Samsun'da Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri

Tarımsal işletme sahiplerinin bilgi, teknik ve yöntemler konusundaki ihtiyaçlarının zamanında ve yeterli düzeyde karşılanması ile ilgili usul ve esasları belirlemek amacı ile Bakanlığımız tarafından "Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi"ne dair yönetmelik hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Bu Yönetmelik; kamu yayım hizmetleri ve sivil toplum örgütleri, ziraat odaları, tarımsal danışmanlık şirketleri, serbest tarım danışmanlarınca yerine getirilecek tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak; ilke ve kural belirleme, strateji ve program geliştirme, yönlendirme, özendirme, eğitim, sertifikalandırma, belgelendirme, görev ve sorumluluk tanımlama,

izleme, değerlendirme, denetim ve yaptırım uygulama görevleriyle ilgili usul ve esasları, tarımdan girdi alan ve tarıma girdi veren kuruluşların ticari faaliyetleri çerçevesinde yapacakları çiftçi bilgilendirme faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

2009 yılında bir serbest tarım danışmanı tarafından 36 çiftçimize danışmanlık hizmeti verilmiş ve çiftçilerimize almış oldukları bu hizmet karşılığında Bakanlığımız tarafından 9.000 TL. ödeme yapılmış olup; 2019 yılında danışman sayımız 67 ve bu danışmanların hizmet verdiği üretici sayısı 4080 kişiye, Bakanlığımız tarafından yapılan destek ise 3.082.000 TL.'ye ulaşmıştır. 2018 yılında 63 tarım danışmanı istihdamı ile ilimiz, Türkiye genelinde ilk sırayı almıştır.

Danışman çalıştırılması suretiyle Kamunun istenilen düzeyde yerine getiremediği yayım faaliyetleri çiftçilerimize ulaştırılmakta ve ekimden pazara kadar üretimin her aşamasında yanlarında olan danışmanlar tarafından üretimde kaliteyi, birim alandan alınan verimde artışı, ilaç kalıntısı bakımından güvenilir üretimi ve Pazar aşamasında karşılaşılan sorunların çözümünü hedeflemekteyiz. Ayrıca danışman olarak hizmet veren genç meslektaşlarımızın istihdamını sağlamanın da mutluluğunu yaşamaktayız dedi.

TÜBİTAK Tekkeköy Bilim Şenliğine Destek Verdik

Tekkeköy İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz; Cumhurbaşkanlığı Genelgesi doğrultusunda, Atatürk ve Silah Arkadaşlarının Samsun'a çıkışının 100. Yılı kapsamında, 10-11-12 Ekim 2019 tarihlerinde Samsun Büyükşehir Belediyesi Ömer Halis Demir Çok Amaçlı Salonunda gerçekleştirilen TÜBİTAK 4007 'Tekkeköy Bilim Şenliği' Projesine 'Mutfak Hijyeni' atölyemizle destek vermiştir.

Konuşmaların ardından Valimiz Sayın Osman KAYMAK, TÜBİTAK 4007 Tekkeköy Bilim Şenliği kapsamında 55 atölye ve 131 etkinliğin gerçekleştirildiği stantları gezerek, emeği geçenleri tebrik etti. Açılış töreninin ardından Tekkeköy İlçe Tarım ve Orman Müdürü Bekir ÖZTÜRK, İlçe personelleri ve diğer katılımcılar ile birlikte 'Mutfak

Hijyeni' Atölye çalışması için İlkadım Sema Cengiz Büberci Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine geldiler. Buradaki konferans salonunda Prof. Dr. Belgin SIRIKEN ve Veteriner Hekim Gökhan AL tarafından okul öğrenci, öğretmen ve diğer katılımcılara 'Mutfak Hijyeni' konulu konferans verildi

Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şubesi Yeni Müdürü Görevine Başladı

İl Müdürlüğümüz Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Rukiye PINAR görevine başlamıştır. Daha önce Nevşehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü olarak görev yapmakta olan Rukiye PINAR, 1974 yılında Ordu İli Ünye İlçesinde doğdu.

1995 yılında Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nden mezun olan PINAR, 1997 - 2001 yılları arasında Burdur, Ardahan, Şanlıurfa ve Yozgat illerinde

öğretmenlik yaptı.

2001-2006 yılları arasında Yozgat İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nde Veteriner Hekim olarak görev yapan Rukiye PINAR, 2006-2007 yılları arasında yine Yozgat İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nde Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürü Vekili olarak görev yaptı.

2007-2009 yılları arasında Siirt il Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nde, 2009-2010 yılları arasında da İstanbul Başakşehir İlçe Tarım Müdürlüğü'nde Veteriner Hekim olarak görev yapan PINAR; 2010 yılında Tarım Bakanlığı tarafından açılan Görevde Yükselme Sınavı'nı kazanarak Nevşehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne Asaleten Hayvan Sağlığı Şube Müdürü olarak atandı.

30.09.2010 tarihinden bu yana Nevşehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü yapmakta olan Rukiye PINAR 23.12.2019 tarihinden itibaren İl Müdürlüğümüz Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü'ndeki görevine başlamıştır. Evli ve 2 çocuk annesi olan Rukiye PINAR'a İl Müdürlüğümüz olarak yeni görevinde başarılar diliyoruz.

Tarımsal Destek Ödemeleri Başladı

Tarım sektörüne yönelik destek ödemeleri ile ilgili süreç başladı. Konuyla ilgili İl Müdür Vekilimiz Bayram AY şunları söyledi:

"Binlerce çiftçinin merakla beklediği tarımsal destek ödemeleri Sayın Bakanımızın da açıkladığı gibi 20 Eylül Cuma 18:00 itibarıyla başlıyor. 'İyi Tarım ve Organik Tarım Destek Ödemeleri' kapsamında 123 bin 304 üreticinin yararlanacağı üreticiye toplamda 395,9 milyon TL ödeme yapılacak olup üreticilerimiz ödemelerini ilgili bankalar aracılığı ile alabilecekler.

İlimiz sınırları içinde ise; 39.929 dekar alanda Organik Tarım yapan 1.304 çiftçimiz 3.388.219 TL alırken, yine 106.193 da alanda İyi Tarım yapmakta

olan 1.386 çiftçimiz de toplamda 2.635.022 TL destek alacaktır. Hayırlı uğurlu bereketli olmasını temenni ediyorum."

Ekmek İsrafını Önleme Kampanyasıyla
günde **1 milyon 50 bin** adet,
yılda **384 milyon** adet ekmek
çöpe atılmaktan kurtarıldı

EKMEĞİNİ
EMEĞİNİ **KORU**

TARSİM[®]
TARIM SİGORTALARI HAYUZU
tarımın sigortasıyız

TARSİM ile Üreticimiz Güçlü, Ürünleri Güvende!

**Bitkisel
Ürün
Sigortası**

**Prime
%67'ye varan
Devlet
Destegi**

**Kadın Çiftçilere
ve Genç Çiftçilere
%5 İndirim
İmkânı...**

Meyveler, dolu,
fırtına, hortum,
yangın, heyelan ve deprem
ile sel ve su baskını gibi
risklere ve çiçeklenme dönemi de
dahil olmak üzere don riskine karşı
sigortalanır.

tarsim.gov.tr | 0850 250 82 77

f /TarsimSigortalan

@TarsimSigortasi

İTarsimSigortasi

İTarsim

İTarsimSigortalanHayuzu

İTarsimSigortalanHayuzu

